SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

XCV. No. 57. JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, MARCH 25, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 25-го БЕРЕЗНЯ 1988 Ч. 57. РІК XCV

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ КАНАДИ І ПРОКУРАТУРА СССР ПІДПИСАЛИ ДОГОВІР

Оттава. — Як уже інформовано у „Свободі", у середу, 10-го лютого ц. р., Міністерство юстиції Канади оприлюднило текст договору між Канадою і Совєтським Союзом про збирання доказів проти воєнних злочинців. Совєтський Союз радо погодився постачати Канаді докази, адреси свідків, архівні документи, дозволяти представникам юстиції Канади відвідувати місця вчинення злочинів тощо. Хоч договір був підписаний 30-го грудня минулого року, уряд оприлюднив його лише 10-го лютого ц. р.

Подаємо текст канадсько-совєтського договору:

ДОГОВІР

Про взаєморозуміння між Міністерством юстиції Канади і прокуратурою Союзу Совєтських Соціялістичних Республік

Міністерство юстиції Канади і прокуратура СССР в дусі взаємности, співробітництва і взаємної зацікавлености в судовому переслідуванні нацистських воєнних злочинців договорилися про таке:

1. Міністерство юстиції Канади просить допомоги прокуратури СССР і прокуратура СССР згідна надавати допомогу міністерству Канади в судовому переслідуванні осіб, які вчинили воєнні злочини і або злочини проти людства у зв'язку з діяльністю нацистської Німеччини в роки Другої світової війни.

2. Міністерство юстиції Канади буде передавати дипломатичними каналами прокуратурі СССР на конфіденціяльній основі прізвища та інші дані відносно осіб, запідозрених у скоєнні воєнних злочинів і або злочинів проти людства, що проживають у Канаді. Прокуратура СССР буде діставати таку інформацію і зберігати її довірочний характер і не буде давати таку інформацію пресі в СССР, або в будь-яке інше місце чи будь-якій іншій країні, або особі без попередньої згоди міністерства юстиції Канади до закінчення суду.

3. Прокуратура СССР згідна проводити розслідування в СССР з метою встановлення:

а) прізвищ і адресів свідків;

б) документальних доказів, що містяться в судових протоколах, в архівах та інших установах СССР, які мають відношення до розслідувань, що проводяться.

4. Прокуратура СССР згідна надати Міністерству юстиції Канади прізвища і адреси важливих свідків і документальні докази, що мають відношення до конкретних справ.

5. Прокуратура СССР буде дозволяти історикам-експертам, які працюють у Міністерстві юстиції Канади, приїжджати в СССР для спільної праці зі совєтськи-

(Закінчення на ст. 8-ій)

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ ПЕРЕВОДИТЬ РІЧНУ ПЕРЕВІРКУ СТАНУ УНСОЮЗУ

Контрольна Комісія УНС перед початком праці. Стоять (зліва): С. Гавриш, інж. А. Дорошенко, адв. Н Олесницький, о. митрат С. Біляк, Л. Філь.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У середу, 23-го березня ц.р., тут у приміщеннях Головної Канцелярії Українського Народного Союзу і його видавництва, розпочалась річна перевірка майна, діловодства, організаційного і видавничого стану УНС, цієї найстаршої і найсильнішої установи у З'єднаних Стейтах Америки і Канаді.

Перевірку переводять члени Головної Контрольної Комісії: адв. Нестор Олесницький (Союзівка), інж. Анатолій Дорошенко (Фінансовий департамент), о. митрат Степан Біляк (Видавництво „Свобода"), Леонід Філь (Організаційний департамент) і Степан Гавриш (Рекордовий департамент).

Про вислід перевірки Контрольна Комісія звітуватиме на річних нарадах Головного Уряду УНС, а загальні ствердження та заклик будуть опубліковані у виданнях УНС „Свободі" і „Українському Тижневику".

НАГІРНИЙ КАРАБАХ ЗАЛИШЕНО У СКЛАДІ АЗЕРБАЙДЖАНУ

Москва. — Як повідомляє совєтське пресове агентство ТАСС, Верховна Рада СССР після консультацій з верховними радами 13 союзних республік прийняла рішення залишити Нагірно-Карабахську область у складі Азербайджанської ССР.

В заяві Верховної Ради вказується, що „розпалювання пристрастей і агітація за зміну кордонів, означених совєтською конституцією, може привести до непередбачених наслідків".

Президія Верховної Ради доручила Раді міністрів СССР прийняти негайні заходи щодо забезпечення економічних і культурно-соціяльних потреб населення Нагірно-Карабахської области. Рішенням Президії вірменському і азербайджанському керівництву на місцях рекомендовано вжити негайних заходів щодо „посилення політико-виховної роботи" в республіках з тим, щоб заворушення, які мали там місце, не могли повторитися.

Московський кореспондент Ассошіейтед Пресс пише, що заява уряду не залишає сумнівів, що центральний уряд має намір проявити рішучість не лише щодо учасників сумгаїтського погрому та інших націоналістичних заколотів, але й супроти вірменів, які вимагають об'єднання.

Московський релігійний активіст, колишній в'язень совісти, Александер Огородніков повідомив, що вірменський правозахисник Паруйр Айрікян був силою посаджений на літак і відправлений з Москви в Єреван.

Як уже інформовано, у понеділок, 21-го березня, в газеті „Правда" появилася стаття, яка обвинувачує вірменських-демонстрантів „в антисовєтських діях". Стаття була підписана трьома журналістами, включаючи вірменського власного кореспондента „Правди" Юрія Аракеляна. В листі на ім'я головного редактора „Правди" Віктора Афанасьєва Аракелян заявив, що не має до статті ніякого відношення і вважає це грубою провокацією. „Ви знеславили мене перед усією країною, — написав Аракелян. — Я змушений оправдуватися не лише перед вірменським народом, але і перед всіми чесними людьми у Совєтському Союзі".

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕҐЕН ПОЇДЕ ДО МОСКВИ ПРИ КІНЦІ ТРАВНЯ

Вашінгтон. — У висліді дводенних інтенсивних розмов між державним секретарем Джорджом Шулцом і міністром закордонних справ СССР Едуардом А. Шеварднадзе, обидві сторони узгіднили дату поїздки президента З'єднаних Стейтів Америки Роналда Реґена до Совєтського Союзу, яка відбудеться під час Дня Пам'яті, тобто розпічнеться 29-го травня ц.р. і триватиме до 2-го червня включно.

В тому ж часі Р. Реґен відбуде четверту зустріч на вершинах з генеральним секретарем ЦК КПСС Михайлом Ґорбачовим й правдоподібно виступить на телевізії з промовою, яка передаватиметься крайовою сіткою телевізії і радіо. Р. Реґен перший раз відвідає Совєтський Союз і буде першим президентом, який в офіційному характері відвідав цю країну на протязі останніх 14-ох років.

Не зважаючи на висловлені надії на переломні переговорів про евентуальне підписання другого договору в Москві між президентом Р. Реґеном і М. Ґорбачовим у справі редукції міжконтинентальних нуклеарних ракет, договір, як інформують авторитетні урядові особи, ледве чи буде готовий до підпису тимбільше, що навіть американські законодавці закликають Адміністрацію не спішитися з підписом другого договору поки ще не ратифікований Сенатом перший про редукцію ракет середнього і близького засягів з атомовими головками з Европи й Азії, який повинен увійти в силу, щоб Захід побачив чи совєтські лідери дійсно придержуватимуться підписаного договору.

„Це не є така легка справа", — заявив совєтський міністер Е. Шеварднадзе після зустрічі з президентом Р. Реґеном. На його думку підписання другого договору вимагатиме довших переговорів на різних рівнях, зокрема між спеціялістами у Женеві. Дж. Шулц натомість заявив кореспондентам, що обидві країни погодились на тимчасове відкладення справи забезпеченевої протиракетної системи, яка дотепер була перешкодою у переговорах між ЗСА і СССР. Е. Шеварднадзе на окремій пресовій конференції підкреслив, що ця оборонна ініціятива Р. Реґена не повинна вийти з-поза лябораторії.

Виглядає, кажуть політичні спостерігачі, що договір ледве чи буде підписаний під час перебування Р. Реґена в Москві тим більше, що на перешкоді є ще чимало реґіональних справ, між ними справа Афганістану.

Поміркованi політичні аналітики не передбачають великих досягнень з поїздки Президента ЗСА до СССР, бо Р. Реґен все ще не дуже вірить у мирні ініціятиви „диявольського імперії", навіть з „новою породою" керівників Типу М. Ґорбачова. Наслідуючи Ґорбачова, Президент ЗСА не виїжджатиме поза Москву, тільки Перша Лейді Ненсі відвідає Ленінград. По дорозі до Москви Р. Реґен зупиниться коротко у Фінляндії, а в поворотній дорозі у Лондоні, де він інформуватиме альянтів ЗСА про вислідi зустрічі на вершинах в Москві.

Сеньйори УНСоюзу знову з'їдуться на Союзівку

Кергонксон, Н. Й. — Тут у просторих і вигідних приміщеннях Союзівки відбудеться 14-та з черги Конференція сеньйорів УНС *від неділі, 12-го червня, до* п'ятниці 17-го червня, ц.р., з обширною програмою.

В неділю, 12-го червня ц.р., відбудеться реєстрація в головному будинку від год. 3-ої до 6-ої під зарядом Гелен Чорномаз. Від год. 6-ої до 8-ої спільна вечеря, на якій почесний колишній голова представить членів Головної управи, а теперішній голова Євген Волошин представить нових членів.

В понеділок, 13-го червня буде відправлено Богослужбу за спокій душ покійних членів, як і за здоров'я та благодарствіє живучих, о год. 9-ій ранку. Конференція розпічнеться о год. 10:30 молитвою, відспіванням гимнів та відчитанням привітів і триватиме до год. 1-ої Полуденок від год. 1-ої до 3-ої, а відтак продовження сесії.

У вівторок, 14-го червня, о год. 9:30 звіти та дискусія над ними і вибір нової Управи. Після полуденка від 3-ої до 5:30 год. відбуватиметься гра „бінго" під вмілим керівництвом Івана Лаби у залі „Веселки". Після вечері — спільна ватра, якою провадитимуть д-р О. Волянський і С. Чорномаз.

У середу, 15-го червня прогулька автобусами до Головної Канцелярії УН Союзу в Джерзі Сіті, Н. Дж. У четвер, 16-го червня год. 9-та ранку, *продовження* конференції з гутіркою д-ра Р. Борковського про 1000-ліття Християнства в Україні, а опісля зустріч з головним предсідником УНС д-ром Іваном Флисом. В 6-ій год. вечора відбудеться святочна вечеря-бенкет з розваговою програмою, а опісля забава з танцями.

У п'ятницю год. 10-та ранку — продовження конференції, схвалення резолюцій та плянів на майбутнє і закриття.

З уваги на попередні клопоти і непорозуміння зі замовленнями приміщень введено нову систему і тому проситься слати замовлення до 1-го квітня ц.р. Розподіл приміщень відбуватиметься за таким порядком: 1). Старші члени, 2)почесні члени, 3)льотерійним способом всі інші члени. Управа Союзівки повідомить про забезпечення приміщення для зголошених. Кошт конференції включно з харчами і приміщенням є 125 дол. від особи — решту оплати цього перебування на конференції вирівнює УНСоюз.

У СВІТІ

ФРАНСУА МІТТЕРАН, який досі не був рішений чи кандидуватиме ще раз на президента Франції, заявив в інтерв'ю в телевізійній програмі, що він після довшої застанови вирішив спробувати „щастя" у виборах, хоч, на думку політичних спостерігачів, він добре знає, що думають про це французькі виборці, які почали були турбуватися за долю Франції, а зглядно за політичний розкол і започаткування конкуренційної боротьби між політичними партіями. Перша тура президентських виборів розпічнеться за чотири тижні і хоч соціялістові Ф. Міттеранові минуло 70 років, ніхто не сумнівається в тому, що він є одиноким з найповажніших кандидатів і тому здобуде найбільше голосів.

ВІДКРИВАЮЧИ НАРАДИ міністрів закордонних справ країн членів організації „Мусулманська конференція", король Йорданії Гуссейн закликав усі мусулманські країни допомагати палестинцям добитися належних їм прав і звільнення територій, яку свого часу окупували ізраїльські війська на західньому березі ріки Йордан і смузі Гази. Гуссейн не виявляв, яку саме допомогу він має на увазі, але раніше він у розмові з кореспондентами натякав, що сама моральна допомога палестинцям мало допоможе. При тій нагоді король Гуссейн закликав Іран й Ірак закінчити довгу і коштовну війну, яка не тільки нищить людський і матеріяльний потенціял обидвох країн, але також створює атмосферу ворожнечі між мусулманськими країнами.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ СССР Едуард А. Шеварднадзе, який веде у Вашінгтоні переговори з державним секретарем Джорджом Шулцом у справі узгіднення дати відвідин президента Роналда Реґена до Совєтського Союзу і в інших справах, категорично відмовився говорити з кореспондентами на тему виведення совєтських окупаційних військових частин з Афганістану. Минулого тижня, представник міністерства Вадім Перфілієв заявив в Москві кореспондентам, що СССР, не зважаючи на вислідиі переговорів між представниками комуністичного уряду Афганістану і Пакістану за посередництвом ООН, розпічне 15-го травня ц.р., відтягати своє військо. Цього, на жаль, не хотів підтвердити кореспондентам у Вашінгтоні Шеварднадзе, який, вдаючи що нічого про це не знає, підкреслив, що ця справа є тепер предметом переговорів і тому він не хотів би займати до неї становища.

ГАЗЕТА „ПРАВДА" у числі з 22-го березня ц.р., повідомила, що знято з-під заборони друку 3,500 кгин. В минулому році цензори зуміли перевірити 4,000 досі заборонених книжок і „регабілітували" з того 3,500. Крім того у повідомленні сказано, що від тепер автори можуть видавати свої твори за власні кошта з передумовою, що коли книга буде добре розходитись серед читачів, автор отримає відповідний гонорар, але коли видання буде дефіцитним, то автор буде змушений покрити кошти видання. Декому, признається „Правда", прийдеться доплатити більшу суму грошей. Говориться про дві й три тисячі рублів. Детальніше про ці справи інформувала кореспондента агентства Ассошіейтед Пресс Алла Козирєва, яка керуватиме цим „новим" совєтським починoм, завдання якого, як говориться в коментарі АП, є перехопити вартісні книги від самвидавних видавництв, бо видані партійними писаками книги роками залежуються на полицях книжкових магазинів і ніхто їх не купує.

В ПАНАМІ РОЗПОЧАВСЯ 22-го березня ц.р., загальний страйк робітників, які протестують проти економічного занепаду і драстичного зниження життєвого рівня населення. Причиною цього лиха є тамошній керівник військової хунти ген. Мануель Антоніо Норієґа, який, підтримуваний військом, перебрав фактично владу в цій маленькій країні і керує нею на взірець Куби по диктаторськи. Очевидно, перебуваючі в районі Караїбського моря і у Панамі американські збройні сили можуть навести там порядок на протязі дослівно кількох годин і поставити міжнародного злочинця та торгівця наркотиками на велику скалю Норієґу під суд, але передвиборча атмосфера, яка тепер панує в ЗСА, паралізує усі рішучі почини Уряду. Тому Норієґа грається з опозицією, як кіт з мишею. Він обіцяє уступити перед виборами президента в 1989 році, якщо опозиційні сили погодяться визнати його владу і вести з ним переговори. Політичні спостерігачі вважають однак, що відхід Норієґи є проблемою кількох тижнів.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОНІ У ВІВТОРОК, 22-го березня, ц.р., Конгрес ЗСА проголосив відкинути вето президента Роналда Реґена в справі законопроєкту, який розширить примінення Федерального закону громадських прав. Не зважаючи на сильну кампанію противників цього законопроєкту, які твердять, що цей закон загрожує релігійним свободам, а натомість сприяє поширенню Федеральної контролі над місцевостями та приватним сектором. Проголосований закон говорить, що Федеральні протидискримінаційні закони треба пристосовувати до цілої інституції, яка одержує федеральну допомогу хоча б тільки для однієї невеличкої програми.

З ОБІЦЯНКОЮ КРАЩОЇ обслуги Поштова служба ЗСА проголосила, що, починаючи з 3-го квітня ц.р., підносить оплату поштових посилок, листів та інших послуг. Отож листи від 3-го квітня коштуватимуть 25 центів і 20 центів від додаткової унції, поштові картки 15 центів, заокеанські листи 45 центів від першої 1/2 унції, листи до Мехіко так само як в ЗСА 25 центів, натомість лист до Канади коштуватиме 30 центів.

КАЛІФОРНІЯ, НЮ ЙОРК та шість інших стейтів оскаржили у Федеральному повітовому суді чотири великі забезпеченеві компанії за змову у відкиненні деяких родів забезпечень для місцевих урядів. У результаті минулого року деякі місцеві уряди мусіли позамикати пляжі, дитячі майданчики, та спортові площі, бо не могли собі дозволити на оплату забезпечення. На пресовій конференції у Сан Франсіско Джон Ван де Кемп, головний прокуратор Каліфорнії, заявив, що це є найбільш наявний приклад корпораційної змови задля жадоби гроша.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПОСИЛЕНІ заходи місцевих і стейтових властей, арешти за їзду автом під впливом алькоголю від 1970 до 1986 року збільшилися на 223 відсотки. Управління безпеки руху на битих шляхах обраховує, що водії авт під впливом алькоголю є у 40 відсотках спричинниками автомобільних аварій. Понад 650,000 американців є пошкоджені річно у випадках, в той чи інший спосіб пов'язаних з алькоголем.

АҐЕНЦІЯ ОХОРОНИ довкілля та її урядовці звернулися до стейтових урядів, щоб вони приділили більше уваги вживанню пестицидів, які занечищують підземні джерела води, що являються первопочатком питної води половини населення ЗСА.

СПЕЦІЯЛЬНИЙ АМБАСАДОР ЗСА Филип Габіб, який користується повним довір'ям у президента Роналда Реґена, прибув з Амману в Йорданії, до Савдійської Арабії на продовження розмов на тему пляну замирення, що його раніше реферував арабським лідерам державний секретар Джордж Шулц. Габіб відбув довшу розмову з королем Фагдом, але після розмови не появився жадний комунікат, значить, що раніші поголоски про „закриту дипломатичну місію Габіба" відповідають правді. Перед тим він відвідував Єгипет і Йорданію і всюди зустрічався з найвищими речниками, тобто з президентом Госні Мубараком і королем Гуссейном. Вміжчасі прем'єр-міністер Ізраїля Іцак Шамір відкинув плян Дж. Шулца і закликав своїх земляків всякими способами супротивлятился цьому плянові, який передбачає скликання міжнародної конференції і полагодження палестинського питання. Різниці у поглядах на цю справу існують також між урядом Ізраїля і американськими жидівськими організаціями.

Українця іменували музичним директором в Австралії

Клівленд. — Теодор Кухар, молодий український музик, який закінчив у 1982 році музичні студії, виїхав на три роки до Брізбейну в Австралії, де з днем 1-го червня 1988 року обнімає пост музичного директора симфонічної оркестри Квінсленд.

Як головний диригент оркестри, яка є спонзорована австралійським урядом, Т. Кухар буде відповідати за всі концерти цієї оркестри, як також опери, балету і всі гостинні виступи.

Уродженець Клівленду, Т. Кухар студіював у Роберта Вернона, відомого скрипаля, і виступав часто як соліст гри на віолі в Европі і Австралії.

Він є внуком відомого українського композитора, музиколога і скрипаля Романа Придаткевича.

Т. Кухар перед обняттям відповідального посту музичного директора в Брізбейні, виступав як соліст в Гельсінках, Фінляндія, в Стокгольмі, Швеція і в Празі, де диригував камерною оркестрою у її концерті на телевізії 16-го лютого ц.р. В березні ц.р. він вже диригував оркестрою в Брізбейні.

Молодий український музик здобуває всюди дуже прихильні критики і широке зацікавлення. Він шукає контактів з українською громадою.

ДОПОВІДЬ В УВАН

Ню Йорк. — Заходами Української Вільної Академії Наук в ЗСА, в неділю 27-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні у власному будинку, 206 Захід 100-та вул., відбудеться наукове засідання-доповідь професора Ягеллонського університету Рішарда Лужного, на тему „Релігійна тематика в давній українській поезії XVI-XVII століть.

В Ню Йорку вшанують Т. Шевченка

Ню Йорк. — Тут в неділю 27-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні в приміщенні середньої школи Фешин інститут, 24-та вулиця, відбудеться Шевченківська академія.

В програмі виступлять: Ігор Глябога — відкриття, д-р Ярослав Падох, голова НТШ — святочне слово, хор „Прометей" з Філядельфії під мистецьким керівництвом Михайла Длябоги, з сольоспівом виступить басбаритон Степан Шкафаровський.

Влаштуванням академії займається Об'єднаний Комітет Українсько-Американських Організацій, Відділ УККА, у співпраці з Науковим Товариством ім. Шевченка.

Відбудеться виставка архівних експонатів УСС і УГА

Нюарк, Н. Дж. — Головна Управа ОбВУА при співучасти Відділу ОбВУА в Нюарку, Н. Дж., і під патронатом Парафіяльного Комітету для Відзначення 1000-ліття Християнства в Україні тут при церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку влаштовує виставку відновлених архівних ескпонатів Леґіону УСС і УГА.

Виставка відбудеться в неділю, 27-го березня ц.р. в залі під церквою від год. 9-ої ранку до год. 5-ої по полудні.

Організатори запрошують всіх, а особливо молодь, оглянути цей рідкісний показ військової меморабілії УСС і УГА, який за останніх два роки Головна управа відновила і доповнила новими матеріялами.

ЗБОРИ ПРАВОСЛАВНОЇ КРЕДИТІВКИ

Ню Йорк. — В неділю, 27-го березня ц.р., о год. 1-ій по полудні, в залі української православної церкви Святої Тройці, 359 Брум вул., відбудуться Загальні збори української православної кредитівки.

Вірмени обурені наклепами совєтської пропаґанди

Москва. — 21-го березня в Єревані біля будинку редакції газети „Коммуніст", що є органом ЦК Комуністичної партії Вірменії, відбулася демонстрація протесту у зв'язку з кампанією наклепів, розгорнутою засобами масової інформації. Перш за все вірмени мали на увазі статтю у „Правді" і заяву ТАСС.

У понеділок „Правда" надрукувала статтю, в якій мирні єреванські демонстрації в кінці лютого і прохання місцевих властей Нагірно-Карабахської автономної области вийти зі складу Азербайджану і увійти до складу Вірменії названі „антисоціялістичними". Під статтею стоїть три підписи, один з яких належить власному кореспондентові газети „Правда" у Вірменії Юрієві Аракелянові. Уже в день виходу газети пішли чутки, що сам Ю. Аракелян цієї статті і в очі не бачив. У вівторок стало відомо, що він післав телеграму протесту головному редакторові „Правди" Вікторові Афанасьєву. Текст телеграми став відомий багатьом.

У розмові з московським кореспондентом Ассошіейтед Пресс Марком Порубанскім вірменський правозахисник Маруйр Арікян повідомив про нові демонстрації в Єревані та інших містах. За його словами, стаття у „Правді" і коментарій ТАСС, в якому організатори лютневих демонстрацій обвинувачуються в бажанні „зловживати труднощами перебудови" і називаються „провокаторами", лише підлила оливи до вогню. З цих пропаґандивних виступів засобів масової інформації вірмени зрозуміли, що Нагірний Карабах їм не повернуть.

„Відмова центрального уряду приєднати Нагірний Карабах до Вірменії не потягне за собою припинення заворушень, подібних до

(Закінчення на ст. 8-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Молодь Юґославії проти Ґорбачова

Совєтська преса представляє минулотижневу подорож Міхаїла Ґорбачова і його дружини Раїси до Юґославії як тріюмфальний успіх. Мовляв, він зазнав там „сердечну" гостину, він підписав з лідерами Юґославії договір про невтручання у внутрішні справи чи пак ненакидування іншим своєї суспільно-політичної системи і підписав договір про тісніші культурні й господарські контакти. Але західні кореспонденти, які були свідками цієї візити Ґорбачова в Юґославії, оцінюють її зовсім інакше.

Ґорбачов, як генеральний секретар компартії СССР зустрічався тільки з комуністичною верхівкою Юґославії. Він — як про це була вже вістка у „Свободі" — критикував Сталіна за його поведінку супроти Тіта. Але Ґорбачов зовсім не цікавився становищем цієї молодої ґенерації у „самостійних" республіках зфедералізованої Юґославії, яка прийде до влади після ґенерації, яка все ще боготворить Тіта, називаючи його „батьком юґославської нації". Молода ґенерація в Юґославії не визнає „юґославської нації", тільки плекає патріотизм окремих юґославських частин: сербів, хорватів, словінців, македонців, альбанців. І ця молода ґенерація вимагає скасування роковин народження Тіта, як вияву „культу особи".

Один із таких західніх кореспондентів, що стежив за відвідинами Ґорбачова в Юґославії, американський журналіст Вілліям Ечіксон помістив у „Крищен Саєнс Моніторі" з 21-го березня ц.р. свій допис з Любляни, в якому саме й стверджує цей дуже вузький, односторонній партійницький характер відвідин Ґорбачова, який не поцікавився становищем тамошньої внутрішньої опозиції. Ґорбачов знехтував тамошню організацію молоді Словенський Союз соціялістичної молоді, що його головою є молода активістка Інґрід Баксе. Вона заявила названому американському кореспондентові: Ми не мали часу шукати зустрічі з Ґорбачовим, а зрештою він нами не цікавився".

Відвідини Ґорбачова в Юґославії, як виходить із заяв лідерів тамошньої молодої ґерерації, тільки скріпили опозицію проти тамошнього режиму і проти Совєтського Союзу, як „старшого брата", який все ще величає Йосифа Тіта. Уряд Юґославії у Беоґраді, передбачаючи, що молоді опозиціоністи можуть заколотити ідилью з Ґорбачовим, заборонили словенський журнал „Младіна". Видавці в цій справі внесли скаргу до суду і за давнішим подібним прецедентом мають надію виграти цей процес.

Названий вгорі американський журналіст прирівнює ситуацію у Словенії з відносинами у прибалтійських країнах з тамошніми недавніми бурхливими заворушеннями. Словенія (як і здебільшого Хорватія) — це католики, як литовці, латиші і естонці. Їхній протисовєтський і протикомуністичний підхід скріплений прив'язанням до Церкви. Те саме діється у Словенії. Серби здебільша православні, але сумнівно, чи вони схильні признавати зверхність московського патріярха Пімена, підпорядкованого насправді одному з відділів КҐБ. Дописувач „Крищен Саєнс Монітору" не вглиблюються в цю проблему, але ми тямимо, що разом із опозицією Тіта, що відмовлявся признавати Москву, як центр Комінформу і відмовився пристосовувати юґославський бюджет до совєтської п'ятирічки (те саме зробив румунський „вождь" Чаушеску) — не признавав зверхности московської православної патріярхії.

Відвідини Ґорбачова у Юґославії дали совєтському пропаґандивному апаратові ще одну нагоду до ширення дезінформації, чи — простіше кажучи — представлювання фактів у фальшивому, вигідному Кремлеві, світлі. Як видно зі статті в названому американському часописі — фальшування правди тепер уже трудна справа.

Омелян Пріцак

МІЖНАРОДНИЙ КОНҐРЕС ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ

У днях 18-го - 24-го квітня ц.р. відбудеться в італійському місті Равенні міжнародний конґрес для відзначення Тисячоліття Хрищення Руси-України.

Це є реалізація постанов нарад преставників українських наукових установ з 1980 року (Філядельфія, Рим), що вершком наукового відзначення Тисячоліття мають бути дві конференції, одна україномовна, організована УВУ, та міжнародна, організована УНІГУ.

Керівництво у підготові міжнародної конференції було доручено трьом науковцям: Омелян Пріцак (голова), Ігор Шевченко (заступник), Мирослав Лабунька (секретар).

У 1983 році бл. п. Кардинал Йосиф Сліпий своєю княжою пожертвою (30,000 долярів) поклав тверді основи для підготови конференції. У тому ж році оформився т. зв. „Гарвардський проєкт", що включив конференцію як один із своїх чотирьох елементів відзначення Тисячоліття. У наступному році, 1984, постав громадський комітет для здійснення Гарвардського Проєкту, очолюваний д-ром Степаном Ворохом, що зайнявся забезпеченням фінансової бази проєкту.

Організатори конференції мусіли вирішити основні питання: місце, формат конференції, та принципи запрошення активних учасників.

Після деяких дебат вибір впав на місто Равенну. Справа в цьому, що хоч Равенна лежить в Італії, вона була до 751 року столицею Візантійського екзархату, і там залишилося більше пам'ятників Візантійського минулого, як у Константинополі. Крім цього, вибір Риму або Константинополя означав би символічно ідентифікацію тільки з одним із головних українських обрядів. Було вирішено, що конференція повинна бути науковою подією, без ніяких політичних маніфестацій, і в основному обмежитися проблемами християнства в часи його становлення на нашій землі у княжу добу. Результатом конференції повинна бути публікація її праць, що були б цінним вкладом для світової науки про Україну. Тому треба було притягнути до участи ведучих неукраїнських вчених зі світовою славою, без огляду на їх національність.

Також треба було здобути співпрацю італійських колеґ, зокрема із університету Больонії, що має під своєю науковою опікою Равенну, щоб вони перебрали практичну реалізацію конференції.

Реакція світової науки була дуже позитивна. Велика більшість запрошених професорів прийняла запрошення як свого роду відзначення, а крім цього вони запропонували дальші поповнення. В такий спосіб запроєктована конференція перетворилася у Міжнародний Конґрес. Згідно з проґрамою устійненою у минулому році, крім інавґураційної сесії буде 12 наукових сесій (2 денно) із 54 доповідями. Назви сесій такі: 1. Місійна фаза; 2. Християнство на Русі перед 988 р.; 3-3-4. Шляхи перейняття християнської літератури і культури; 5. Візантія та стара Русь; 6. Організація Церкви; 7. навернення; 8. Лінґвістичні аспекти; 9. Ідеологічні аспекти; 10. Юридичні аспекти; 11. Проблеми сукцесії Київської спадщини; 12. Культурні аспекти. Крім того буде святочна вечірня сесія присвячена св. Володимирові, та одноднеВі оглядини пам'яток міста Равенни. Офіційними мовами мовами конґресу є англійська, французька та німецька.

Після закінчення конґресу учасники візьмуть участь у дводенній науковій прогулянці до міста Аквілея і Ґрадо, патріярших столів (попередники Венеції), звідки після розбиття аварів Карлом Великим (796 р.) почалися перші християнські місії до слов'ян.

Дуже важливим позитивним елементом у реалізації Конґресу Тисячоліття є співпраця та фінансова допомога відділів культури міст Равенни та Риму, а також жертвенна організаційна праця, що її у Равенні провадить місцевий італійський комітет нашого конґресу, під вмілим керуванням Больонського візантиніста професора Антонія Каріле. Три дуже престижеві італійські наукові інституції перебрали патронат конґресу, а саме Італійський центр для дослідів середньовіччя у Сполето, Міжнародний комітет для слов'яно-романських дослідів та Італійська асоціяція славістів.

Які є специфічні прикмети конґресу? Це перш усього його міжнародний характер: 46 неукраїнців та дев'ять українців. Доповідачі репрезентують 40 головних університетів Европи, Азії та Америки. Це, мабуть, уперше в історії української науки світової слави вчені виступають у такій численності на конґресі спеціяльно присвяченому Україні.

Другою прикметою є забезпечення участи молодих вчених теж у міжнародному пляні: було призначено 60 стипендій для докторантів та професорів початківців. В такий спосіб доповідачі дістануть критичну авдиторію, а заразом науковий

(Закінчення на стор. 7)

М. Мельник

НЕВЖЕ Ж ЗМІНИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ МОСКВИ?

II.

Та, не зважаючи на це проблема русифікації України не зникає ані в Україні, ані в Москві. І так у лютому ц. р. відбувся Пленум ЦК КПСС в справі перебудови середньої і вищої школи, на якому основну доповідь мав член Політбюра і секретар КПСС Лігачов. Насамперед він зазначив, що „немає сумнівів, що наша школа є і залишається єдиною". Отже українцям не має причини надіятись на якусь автономію в шкільництві. Він теж подав до відома становище уряду відносно мов, заявляючи, що є „...недопустимі ніякі привілеї, або обмеження, а тим більше примус. (Тут має на думці пропозиції українських літераторів, щоб за допомогою закону зробити українську мову офіційною мовою і в школі і поза школою — М. М.) Відмова від добровільності при виборі батьками мови навчання дітей призвела б до порушення демократичних принципів у національному питанні. (Тут, звичайно, демократичні принципи дуже вигідні імперії. Та демократія нагло кінчиться, коли приходиться вибирати першого секретаря ЦК КПУ. — М. М.) Не можна також допускати, щоб законна любов до рідної мови перетворювалася в мовний шовінізм. У свою чергу необхідно всіляко заохочувати вивчення місцевої національної мови представниками інших національностей, які постійно проживають на території тієї чи іншої республіки".

Формальна постанова Пленуму у тій справі була така: „Слід активно розвивати національно-російську двомовність, докорінно поліпшити вивчення і викладання мов народів СССР, російської мови, добровільно прийнятої радянськими людьми, як засобу міжнаціонального спілкування, розширювати в школах практику спільного навчання російською і рідною мовами. Заохочувати вивчення місцевої національної мови молоддю інших національностей. У питанні про мову навчання недопустимі ніякі привілеї (наприклад, для української мови — М. М.), або обмеження адміністрування (наприклад, знесення добровільности у виборі рідної мови, чи закон про обов'язковість вживання чи науки рідної мови — М. М.).

Постанова та є цілком згідна з постановою XXVII з'їзду КПСС, де кажеться: „Підсумки пройденого шляху переконливо свідчать: національне питання, яке залишилося від минулого, в Радянському Союзі успішно розв'язано. Для національних відносин у нашій країні характерні, як дальший розквіт націй і народностей, так і їх неухильне зближення, яке відбувається на основі добровільності, рівності, братерського співробітництва. Тут неприпустиме ніяке штучне підштовхування, як і стримування назрілих об'єктивних тенденцій розвитку. Цей розвиток несе з собою у віддаленій історичній перспективі повну єдність націй".

Отже так, як перед тим, так і тепер остаточна ціль усіх російських комуністичних урядів, це перевиховання усіх громадян СССР на росіян. Концепція „совєтського народу", яка покищо ще визнає існування різних національностей, це в мріях російських імперіялістів тільки переходова фаза. Вона має скінчитися не „Швайцарією", а „Америкою". Недавно Ґорбачов завважив, що проблемі національностей варто б присвятити ціле засідання ЦК КПСС, та воно, мабуть, не є правдоподібним, щоб засідання це в якийсь основний спосіб змінило національну політику росіян.

Та ті справи тепер уже не такі прості. Під натиском свідомих українців росіяни зробили малі поступки. Тепер уже в Україні досить безкарно можна говорити про українську мову і культуру. Та треба сумніватись, чи в будучності преса і телевізія будуть могти ті теми так вільно порушувати.

Коли б уряд Ґорбачова хотів дійсно змінити національну політику, тоді він дав би українцям принаймні трохи політичної автономії. Та на це цілком не заноситься. В дійсності, ми бачимо там не децентралізацію, а централізацію в політиці, економії, шкільництві, та інших ділянках. Наприклад, недавно вони перевели три республіканські міністерства на союзно-республіканські. А це значить, що після відходу Щербицького на пенсію Україна дістане, або росіянина з українським прізвищем, або другого Щербицького.

Росіяни напевно переконані, що теперішні поступки русифікацію тільки сповільнять, а не затримають чи усунуть. Адже ж російськомовне оточення для молодого українця залишається таким самим. Так як передтим, так і тепер кар'єри в майже усіх ділянках можуть зробити не тверді українці, а теж — українці, чи колишні українці.

Та є теж друга можливість. Останні події в Україні вказують на те, що опір української інтеліґенції проти русифікації набрав досить масових пропорцій. І тому не є виключене, що опір той може зробитись багато більш войовничим і може вирвати з інерції значну частину української нації. Може тоді навіть і українські офіційні літератори та працівники науки і культури перестануть у той чисто безглуздий спосіб покликатись на Леніна, і почнуть підносити голову в ім'я природного права української нації бути паном на своїй землі.

о. Іван Сембрат, ЧСВВ

Праця, що заслуговує на увагу

Нещодавно появилася цікава публікація, а саме: „Обрядові співи Української Церкви Галицької Землі" — більшого формату книга, що її фахово зладив та майстерно оформив композитор і музикознавець Мирон М. Федорів.

Головна частина цієї книги — це збір усяких співів до Св. Літургії у всіх її частинах, у чіткому машиновому нотописі. Дивлячись на цю обширну збірку, відразу впадає нам на думку і її велика вартість для практичного вжитку не тільки для наших церковних співів, але й для аранжерів церковної музики та композиторів. Вагомість цієї праці підносить у великій мірі ще й це, що автор збагатив її обширними коментарями із виявом проблем, із якими зустрічаємося вперше. Ці коментарі поділені на: „Уведення"; „Український церковний спів із загально в його історичному ході"; „Наш галицький церковний спів із згадкою про спів нашої закарпатської Церкви"; „Перегляд назв наших церковних співів, богослужб і книг"; „Коротші й обширніші пояснення до текстів". Це все і в англійськім перекладі, який довершив о. крилошанин Йосиф Шарий.

Переглядаючи основно це все, зацікавлюють нас деякі питання, які автср поставив у зв'язку з нашим церковним співом, а між ними упередження деяких несвідомих справи чинників до василіянської школи церковного співу, яку доказує як — зразкову з вистилізованим збірною черничою практикою співом, доведеним до завершення у його формальному та естетичному виді. Він стверджує, що спів цієї школи домінував у Галичині, включно з катедрою св. Юра, що колись належала до ОО. Василіян, звідки цей спів перейняла Ставропігія, а о. прел. І. Дольницький, учитель співу в духовнім семінарі та автор Гласописця, у його записах церковного співу пішов далі по традиції ОО. Василіян, хоч із деяким вже відхиленням, а ці відхилення творились чимраз більше у партикулярних практиках церковних співців по різних місцевостях і так постав цілий лябіринт церковно-пісенної різноти, досі не упорядкованої вищими духовними властями.

Теж цікаве є для нас питання, яке автор поставив сміло, а це: звідки до нас прийшло християнство, а з тим і церковний спів. У цьому спирається він на новіших історичних відкриттях істориків наших, чужих, а навіть московських, але не московської школи, яка твердить, що християнство прийшло на Русь-Україну прямо з Візантії. Це, однак, незгідне з дійсністю, бо первісні церковні напіви були в старослов'янській мові, як і духовенство, що довершило хрищення України, було старослов'янського обряду. Греки прийшли пізніше і принесли ціле лихо для України. Але що греки мали сильну опіку і з півдня і з півночі, українське духовенство і князі мусіли мирно боронити права своєї Церкви. Спів грецький на Україні не прийнявся, лише у малих вийнятках, і то з мовою старослов'янською, що з бігом часу потонуло у стихії української пісенности. Не менш цікаво обговорює автор і звукорядну систему наших церковних напівів, характеристичну в нас із-за тетрахордово-гексахордової будови, структуру наших напівів та інші для нас невідомі речі. Все, що є потрібне для пізнання нашої обрядової пісенности автор викладає ясно й цікаво з історичним, теоретичним та практичним підходом, з чого можна багато довідатися і навчитися.

Зваживши це все, мусимо ствердити, що праця М. Федорова — це справді цінна публікація і великий вклад у церковну музикологію. Вона є кодексом наших церковних співів, що є виданий вперше фахово, солідно й обширно. Тому цю працю рекомендуємо всім, що заінтересовані церковним співом, як теж і тим, що люблять книжку з науковими, бібліотечними й музейними вальорами та репрезентативним виглядом. Авторові даємо признання за ґрунтовне знання предмету та ясність у його викладі і бажаємо йому успіхів у дальшій його праці у ділянці нашої церковно-музичної культури.

Якщо цієї його праці нема в українських крамницях, можна її замовити, пишучи на адресу: Rev. Malovany Boniface, OSBM, 3100 Weston Rd. Weston, Ont., M9M 2S7, Canada.

Богдан Ігор Антонич

ЧЕРЕМХОВИЙ ВІРШ

Вже ніч нагріта п'яним квіттям
димиться в черемховій млі,
і букви, наче зорі, світять
в розкритій книжці на столі.

Стіл обростає буйним листям
і разом з кріслом я вже кущ.
З черемх читаю — з книг столистих —
рослинну мудрість вічних пущ.

(„Зібрані твори", 1909—1937)

Любов Коленська

ЛЮБОВ, ЩО ПЕРЕМОГЛА НАЙСТРАШНІШЕ ПЕКЛО

II.

Після одинадцятьох місяців їх перевезли транспортом до табору втікачів, що ним відала Організація Об'єднаних Націй. Щоб якось прожити, Трунг вчив англійської мови — і цим прогодовував свою родину. У них завівся гарний звичай увечері всім разом молитися. І раз його сестра уже більше не могла витримати свого страху за батьків, і проговорилась

— Трунг, скажи, а що як ми самі, а що як наш тато і мама і сестра і братик пропали десь серед океану? А що як ми їх більше не побачимо?!...

Та Тунг, ніжно її обійнявши, заспокоїв:

— Не журися... Вони є... Вони існують... Адже вони у наших серцях...

Вкінці дітей перевезли до табору в Сінґапурі. Там вони перейшли перевірку документів і їх призначено на транспорт до Америки. Урядовці їм сказали — чи бува це не їх батько є у Малайзійському таборі, бож його прізвище таке як їхнє. Діти зраділи, хоча не дуже були певні, що це про їхнього батька мова, бо це прізвище було дуже розповсюджене серед в'єтнамців. Але з того дня вони почали ще ревніше молитися...

Тим часом Тоа і вся його родина після атаки піратів та скажених на морю бурей і голодових мук, після 45-ох днів плавби, таки уціліли і добилися до своєї мети. На превелике горе там Тоа повідомлено, що його діти загинули. Та смуток Тоа і Сон не тривав довго, бо вісім місяців пізніше, вони довідалися, що їхні рідні не лише, що живуть, але вже відплили кораблем до Америки. Одним словом після п'ятьох років, від цього фатального дня, коли банда молодих комуністів вдерлась у їхній дім, вони за допомогою Християнської Реформованої Церкви Зуфен поселилися у Ґренд Репідс, Миш.

Та й до дітей Тоа і Сон прилинула незвичайно радісна вістка, що 9-го липня їхні батьки, після тринадцятьмісячної розлуки, з'єднаються з ними, прибувши до Америки. І в цей день, коли їх про це повідомлено молодий Трунг, молився:

— Прошу Тебе, дорогий Господи... Благаю Тебе, бож коли ми це все вже перейшли...

Молитву Трунга Бог вислухав, бо на летовищі він побачив всю сім'ю. Тоа і Сон та їхні діти були бліді і дуже схильовані, а кимось їм подарований завеликий одяг, безрадно звисав із їх похуділих тіл. Тоа, недавно майже смертельно побитий бандитами, від чого ще й досі проймало його страшним болем у хребті, не міг випростатися, але хоча пригорблений, ішов усміхаючись.

Спершу, послушний віковій традиції в'єтнамців, заплаканий Тунг низько вклонився своєму батькові сказав:

— Батьку, вітай в Америці!

А опісля, обернувшись до своєї матері, повторив цей самий формальний поклін. І аж тоді вони із усією силою спонтанного вияву своїх почувань вгорнулись один одному в обійми.

Цієї ще ночі, у їхньому ще дуже скупому на меблі домі, Тоа сказав:

— Яке це для нас велике благословення, що ми всі разом в Америці. Але зараз ми негайно мусимо взятися до праці, сплачуючи цей великий подарунок, що нам його дали наші опікуни.

Та не пройшло багато часу, коли сім'я Тоа почала почуватися в Америці дуже чужо. Особливо Тоа і Сон дуже важко приходило вивчання англійської мови. Та й всі вони не могли призвичаїтися до диких і брутальних сценаріїв на телевізійному екрані, не могли погодитися з цим фактом, що старші люди тут дуже рідко втішаються пошаною, і що хоча з усіх усюдів б'ють на сполох про наркотики і злочини, вони поширюються з дня на день щораз більше, розкладаючи здорове американське суспільство.

Як і колись перед п'ятьома роками в Сайґоні, так і після кілька місяців в Америці, Тоа згуртував коло себе всю сім'ю, але цим разом не на те, щоб втікати, як тоді від тамошнього життя, а навпаки, щоб зуміти увійти в тутешнє життя. І Тоа їм сказав, що вони повинні затримати тільки всі найкращі американські і в'єтнамські звичаї. Наприклад, чесноту, яка панувала в Азії, а це послух і вшанування батьків. Такою ж гарною чеснотою в Америці був ідеал рівности. І того ж ще вечора Тоа, вперше допомагав своїх дружині і дочкам в кухні.

Улітку, коли діти приготовлялися до вступних іспитів у школах, Тоа безустанно наполягав на пильності в їхній науці. Але рівночасно у них завжди був час на дозвілля і на всілякі прогулянки. А про це Тоа звик був говорити так:

— Не забувайте, що оце наше спільне дозвілля є нашою силою, силою нашої сім'ї.

Надійшов вересень 1980 року. Після п'ятьох років відсутности в школі діти з родини Тоа знаменито склали іспити. Тоа і Сон заключували нові знайомства і нову приязнь, запрошували і давніх приятелів, особливо їхніх учителів і членів їхньої парохії на подякувальні обіди. Вони й далі, правда, з великими труднощами, вчилися англійської мови. І коли один із синів почав скаржитись матері як то йому важко приходиться здобувати знання англійської мови, і як то з нього глузують у школі, Сон пригадала як то раз у в'язниці він просив сторожа, щоб той дав йому кавун, на якому сиділа муха.

— Пригадуєш, оповідала йому мати, — як ти тоді сказав, що якби ти дістав отой кусочок кавуна ти був би найщасливішим хлопцем у світі. А тепер ти не лише можеш дістати цілий кавун, але маєш і свободу. — І після цієї розмови епізод у школі забувся, тим більше коли мати пригорнула свого синочка.

І життя якось плило: Тоа і Сон були співвласниками ресторану, діти дістались на листу відзначаючих учнів, а деякі з них вже отримали стипендії. А Тоа, який завжди любив філософувати, сказав вголос:

— Чеснота є таким найзвичайнішим навиком, як і всі інші. Вчіться вирощувати її в собі і тоді станете добрими людьми.

Уміжчасі Тоа відпродав свою частку в ресторані і перенісся з родиною до Брементону у стейті Вашінгтон, де був лагідніший клімат і школи з вищим рівнем знання. І хоча діти здобували різні допомоги та втримати в школах шестеро дітей вимагало додаткового заробітку. Знайшлася до цього нагода, бо в садах і трускавкових полях пошукували робітників. І так вся сім'я То пішла туди працювати, замешкуючи в еміґрантських бараках. Вставали вони там на світанку і працювали аж до сутінків, збираючи ягоди, зрошуючи важкою помпою поля.

Закінчення буде.

РЕЧНИК АВТОВМОБІЛЬНОЇ фірми Форда заявила, що фірма, починаючи з весною ц.р., почне експортувати свої автомоб[illegible] марки Лінколи Континентал і Меркюрі Сейбл до Південної Кореї. У початковій стадії експорт буде в малих кількостях з огляду на те, що мито є досить високе й тим самим підносить ціну автомашини

В І Т А Є М О !

Вітаючи Миколу і Раїсу Руденків із їхнім приїздом із підсовєтської України на вільну землю Вашінґтона, передаємо читачеві „Свободи" уривки з багатої творчости цього видатного прозаїка і поета — автора творів: „На дні морському", „Хрест", „Остання шабля", „Орлова балка", „Ти — моя мати", збірок поезій „За ґратами" та „Прозріння", поеми „Я вільний" і економічної довідки „Економічні монологи" та інших.

Микола Руденко

Уривок з поезії „Побачення" із збірки „За ґратами"

Мете над дротом
віхола розлуки.
Та в мить,
Коли порідшає імла,
Я бачу:
Ти, кохана, білі руки
До мене
над лісами
Простягла.

Літа скорботи
Змусили достоту
Переконатись:
доки ми живі,
Нас двоє (ти і я!) —
Одна істота
Одна особа,
а не різних дві.
І це не просто образ,
Це — природа,
Глибинна суть
людей
дерев
зірок...
Ген Шлях Чумацький
Кличе нас до броду,
Де плине вічність —
Не тюремний строк.

Неначе сніг,
Порозгрібавши зорі,
Іду,
вдивляючись в живі світи
Ось двоє серед неба
в непокорі
Стоять обнявшись...
Глянь:
це я і ти.

Ми — дві зорі,
Що кидають проміння,
Яке життя продовжує
В лісах.
А ті,
розлучені, —
Лише насіння
Світил,
Що поєднались в небесах.

Бо для живих світів
Жіноча врода —
Однаково,
Що для пустель вода.
Бо ми —
два ока,
Котрими природа
Довкіл
Творіння власні огляда.

Коли б і нас,
небесних,
розлучили —
Загинули б не тільки
Ти і я:
Не вийшло б сонце
На альпійські схили,
Спинилася б
Дніпрова течія.

В підземний світ
Ельбрусу та Говерлі
Попадали б
Вершини снігові.
Кати й тюремщики —
І ті б померли,
Бо серце світу —
Дві душі живі.

Дві,
що в одну злились.
Одна особа,
Яка, роздвоївшись,
Знайшла злиття...
Розлука —
Єдності жорстока проба,
Як проба нервів —
Віхоли виття.

...Мете над світом
Віхола розлуки.
Та в мить,
Коли порідшає імла,
Я бачу:
Ти, кохана білі руки
До мене
над лісами
Простягла.

3—9. 1. 1979

З РОМАНУ „ОРЛОВА БАЛКА"

На лаві підсудних сиділо троє — Кирпа, Небера і Таран. Віктор слухав звинувачення з більшим болем, ніж Володимир — слова прокурора хльоскали його, мов різки, плечі Небери здригалися, на обличчі виступали червоні плями. Кирпа зовні виглядав незворушно, хоч саме на нього падало головне звинувачення в контрабанді й торгівлі наркотиками. Він визнав себе винним, про Куцого навіть не згадував — ніякої ляборaторії взагалі не існувало, вона давно вже була виключена із матеріялів слідства, як і сам Борис Корнійович.

В залі, на задній лаві, сиділа Олеся. Вона схудла, стала зовсім тоненькою, мов стеблинка. Сльози давно висохли — слідство тривало кілька місяців, її не пускали на побачення з Віктором, отож був час виплакатись.

Поруч неї сидів Медун, а трохи віддалік Мирон Кузьмович з Катериною, які вже знали, що серед підсудних є один із тих, кого Мирон вивіз до Очакова. Сумно, співчутливо оглядали вони Володимира. Кирпа також із тих, але про це їм невідомо.

Поміж Медуном і Олесею сидів Іван. Здавалося, він зовсім не розумів, що тут діялося. А, може, й справді не розумів, бо для людини безхитрісної, прямодушної все це не легко зрозуміти.

Біля вікна маячила напівзігнута постать Криворучка. Шкіра на його обличчі була схожа на дитячу — здавалося, йому повинно бути боляче від дотику вітру. На щоках та на лобі прокреслювалися червоні рубці, Криворучко приїхав від імені врятованої шахти, як громадський оборонець Володимира Тарана.

Недалеко від Криворучка сиділа Стела. Одержавши несподіваний подарунок від Володимира, вона не знала, що й думати. Очікувала тижнів зо два — може, він зайде до неї в гуртожиток. Але Володимир не давав про себе знати. Тоді вона розшукала Ксеню, як вже повернулася з лікарні. Ксеня нічого від неї не приховала. А згодом Стела дізналася від Медунів, що Володимира мають судити.

Спершу він був покликаний до слідчого, як свідок. Потім його й Неберу звинуватили у виготовленні документів, які порочать державний устрій. Відтоді вони перебували в камері попереднього ув'язнення, зв'язок із зовнішнім світом увірвався.

Передачі їм обом носила Олеся. Раптом слідчий оголосив, що Володимирові принесла дружина. Записки, звичайно, не було — під час слідства, ні листів, ні записок передавати не можна. У Володимира майнула думка, що це була Неля. Зрадів, що вона згадала про нього. Слідчий пояснив: дружина Тарана назвалася іншим іменем. Невже Ксеня? Слідчий зареготав:

—Скільки їх у вас?

Про Стелу Володимир не подумав. Тепер він дивився на неї з тією вдячністю, на яку здатний лише в'язень. Звісно то було сказано для солідности: дружина, щоб не відрізнятися серед жінок, які приходили до слідчого з кошиками. Але ж вона ще дитина! Володимир знає: по його статті належить три роки таборів загального режиму. В камері з нього посміюються: дитяча норма. Коли Володимир вийде на волю, йому буде двадцять вісім, а Стелі — двадцять. Що ж, це ще не старість. Та чи варто Стелі починати життя з думок про в'язня? Чи сам він готовий прийняти оцю самопожертву? І все ж це добре, що Стела приїхала! Відсунулось усе — прокурор, суддя, в'язниця. Він бачив лише Стелу й думав тільки про неї. Вона принесла сюди щось неземне, соняшне — те, що Володимир прагнув спіймати пензлем — та чи спіймав?...

Володимир давно підготував себе до того, що йому належить прийняти покарання. Але ж він зовсім не так бачив свою провину, як вона була викладена в суді. В його справі лежала вирізка із закордонного журналу — кольорова репродукція Христа, розіп'ятого на високовольтній вежі. Репродукція зроблена з Вікторової копії, але Володимир одразу ж визнав себе автором оригіналу. Отже документ, який порочив державний лад, виготовив Таран, а Небера тільки розмножував.

Передусім Володимира вразило оте бездушне слово: документ! Це художній твір, вільний політ фантазії, але ж не документ. Бо якщо вважати документом символічний малюнок, то мимохіть доведеться й Христа визнати історичною особою. І тоді „Дванадцять" О. Блока також документ. Проте слідчий і прокурор тлумачили це інакше: документом звинувачення вони вважали репродукцію, надруковану в закордонному журналі. Не малюнок, а саме репродукцію.

Ну, що ж, хай буде так. Володимир тяжко це пережив: малюнок здавався йому блюзнірством, недоречною іронією, яка ставила під сумнів найвищі здобутки земної цивілізації. Сьогодні багато пишуть про неґативні сторони техногену. Та чи варто це доводити до космічних узагальнень? Адже ж прогрес неможливий без техніки, без енерґетики. І якщо промисловість сьогодні справді завдає шкоди біосфері, то це ще не означає, що її слід проклинати іменем Христа.

Адже ж Христос у тисячолітніх уявленнях людства — це ж і є уособлення проґресу! Він кликав земну людину в небо. Це, що Бог забрав Сина Людського у Свої небесні володіння разом з Його земним тілом, Володимир сприймав не як чудо — таких чудес не буває! — а як велике пророцтво: земна людина — Син Людський! — порве кайдани ґравітації й вирушить у безмежні простори Всесвіту. Ось чому образ Христа у вченні старовинних гностиків прийшов на зміну Прометеєві.

До речі, Достоєвський в „Ідіоті" глузує із тих, хто сприймає буквально мітичну розповідь про вознесіння Христове. Його Христос — це земна людина, князь Мишкін.

Саме тому Володимир засуджував свій малюнок. Художник мусить пізнавати істину, а не шукати ефективних трюків. Поміж мистецтвом і наукою немає істотної різниці, окрім засобів пізнавання: у вченого — мікроскоп, у художника — пензель. А пізнають вони те ж саме: глибинні можливості субстанції — її матеріяльну та духовну природу...

Але ж даруйте: до чого тут звинувачення в наклепі на Радянську владу? І все ж малюнок Тарана потрапив на технічну експертизу: належало встановити, яке має походження опора високовольтної лінії, зображена художником — вітчизняне чи закордонне?

Для Володимира це взагалі не мало жодного значення, а тут, бач, висновувалось таке:

— Погляньте, як він ненавидить радянську дійсність! — патетично вигукував прокурор. — Все, чим народ наш у поті свого чола збагатив рідну землю, цей, з дозволу, сказати, художник оголошує новітньою Голгофою, на якій помирає Христос. Це ж ми Його розпинаємо, — чуєте? Ми, радянські люди. Герої п'ятирічок, будівники комунізму. Запевняю вас: мабуть, іще ніколи не було вихлюпнуто на полотно більшої ненависти до Радянської влади, ніж у цьому малюнку. Таран зібрав попівське й білоґвардійське — і все оте вилив на наші голови з гістеричним криком: проклинаю вас, проклинаю! Його, звичайно, підтримали ті, хто готує проти нас атомні бомби. Ідеолог священного походу проти комунізму — ось хто такий Володимир Таран...

Звинувачення ґрунтувалося на висновках технічної експертизи: опора, на якій розіп'ято Христа, виготовлена радянською промисловістю. Отже Христа розпинають не деінде, а саме на радянській землі.

Ольга Кузьмович

„ЛЮДИНА БЕЗ СЛОВА ПЕРЕСТАЄ БУТИ ВІЛЬНОЮ ЛЮДИНОЮ"

Гостити вперше в нашому редакційному колі Миколу і Раїсу Руденків — це було справжнє інтелектуальне переживання, яке схвилювало і наповнило нас радістю, що вони вкінці серед нас — у вільному світі.

Скільки разів ми писали про їхні переслідування, про ув'язнення і заслання, скільки разів приглядалися їхнім знімкам, цитували поезії М. Руденка, що продіставалися різними способами у вільний світ.

А ось тут, вони живі з нами, сидять за одним столом і немов давнознайомі земляки розповідають про своє важке минуле, відповідають на питання і щиро відхиляють рубець за рубцем книги свого життя.

Але не лише нам радісно із такої зустрічі — наш бо гість М. Руденко відразу заявляє, що йому цікаво зустрітися із нашим, — як він каже, — „редакційним колективом", підкреслює, що „Свобода" широкознана в Україні, він читав її ще перед своїм арештом і, що він почувається не на чужині у нас, а немов тут своя українська республіка.

Перша зустріч М. і. Р. Руденків з громадянством Ню Йорку 14-го лютого 1988 року.

(Фото: Ярослав Кулинич)

Одверто і без прикрас М. Руденко розповідає про дитинство, життя, його, опісля, як зразкового комуніста, участь у Другій світовій війні і духові переміни, які зайшли у нього після 20-го з'їзду КП України і промови Микити Хрущова.

„Коли совість кличе", — каже він, — „люди ідуть на поклик". І так пішов він шляхом своєї совісти, як пішли також й інші інтелектуали в Україні. Ми слухаємо з увагою розповіді М. Руденка і його дружини, про ті довгі роки процесів, цькування, переслідування, нищення творчости поета і письменника, що прийшли у висліді зрозуміння усього фальшу комуністичної машини.

Перед нами стають, немов живі, силюети осіб, що їх досі ми знали лишень з вісток і писань: Левко Лук'яненко, Олекса Тихий, Оксана Мешко — тих, що враз із М. Руденком були співосновниками Української Гельсінкської Групи. Наш гість малює перед нами Л. Лук'яненка, якого порівнює до гетьмана, який міг би вести державою, О. Тихого — рафінованого інтелектуала, Івана Кандибу.

Ми слухали, як спільно вони взялись за небезпечне діло, як ніччю дискутували на вітрових горах біля Києва, знаючи, що кожну розмову в чотирьох стінах підслуховують та, що закінчиться вона розшуками і арештами.

Але, не зважаючи на це, що вони „говорили з вітром", усі основники УГГ опинилися в скорому часі у „психушках" і тюрмах, на засланні і в карних таборах.

Про це життя розповідають нам обширно наші гості, вони ж бо обоє мають довгий і терпкий досвід. „Концтабір — це не ласка" — каже М. Руденко, і без сантиментів, немов соромлячись своїх важких переживань, він пригадує, як йому відобрали право воєнного інваліда, і два роки прийшлося працювати землекопом, як карали за те, що ніччю писав вірші, як раз-у-раз треба було побувати в лікарні із-за різних недомагань і як „радили" підписати каяття, писати інакше. „А людина без слова перестає бути вільною людиною" — каже він.

Хтось із присутніх питається як відбувалися побачення з дружиною Раїсою і в який це спосіб вона „перепачковувала" вірші чоловіка, яких йому не дозволяли писати. У відповідь М. Руденко тихим голосом каже: „Та, що я вам буду про це розказувати! Краще перечитаю вірша „Побачення", який говоритиме за мене" — У тиші конференційної залі редакції „Свободи" падуть слова за словами, останні викликають вологість на очах Раїси:

...Мете над світом
Віхола розлуки.
Та в мить,
Коли порідшає імла.
Я бачу:
Ти, кохана білі руки
До мене
над лісами
Простягла...

Важко після слів оцих повернутися до дійсности, але журналісти не можуть дозволяти собі на сантименти, то і далі треба ставити питання та шукати за відповіддю у наших гостей, що ще так недавно були там на Сибірі, де „на градуснику — мінус сорок п'ять".

Вони ж приїхали до нас із цієї далекої країни, яка була їхнім домом останніх 11 років і в якій вони так тужили за Україною, як тужимо ми тут. Раїса Руденко вияснює нам, як при побаченні вивчала поезії Миколи напам'ять і у перших важких годинах після розстання писала їх, щоб відтак різними способами передавати на Захід.

Але хоча Руденки з радістю повідомляють нас, що більшість архіву тепер уже тут, то таки довідуємося, що частина роману „Балка" пропала і невідомо чи пощастить її відтворити, як і пропало багато із іншої творчости нашого поета, письменника і драматурга. Тому не диво, що він горить тепер тут на волі бажанням творити і признається нам, що на писанні проводить більшість своїх ночей, тим більше, — що як каже — „тут досить обставин, щоб жити інтелектуальним життям". Ми знову вертаємося до проблем творчости і літератури, хтось питається про оцінку сьогоднішньої української літератури в підсовєтській Україні і М. Руденко говорить про Ліну Костенко, Валерія Поліщука, Григора Тютюнника, яких перелічує, як особливо цінних. Але при тому в нього добре знання англійської та американської літератури, яку впізнав із перекладів. Він теж з усміхом стверджує, що „не кохається у модернізмі" і що з цікавістю вчитується тут тепер у цю українську літературу, якої досі не мав нагоди бачити.

Тут сходить наша розмова ще раз на питання мови, русифікації та конечности плекання українського слова, особливо у вільних країнах, де ніхто цього не забороняє. М. і Р. Руденки підкреслюють навальну русифікацію, яка проходить, не зважаючи на „гласність", і яка, на їх думку, буде продовжуватися, доки не буде українських вищих шкіл, більшого накладу українських книжок і преси, і доки будуть далі переслідувати українських інтелектуалів, у яких і далі стремління до вільної думки, до вільного слова.

Вкінці Руденки заторкають так болюче і дражливе питання, яке вже не вперше ставлять їм на вільних землях: чи доконче треба підписувати деяким із наших інтелектуалів, письменників т. зв. „каяття". Микола Руденко відповідає відверто іншим питанням: „Чи усі спроможні іти на жертву, коли совість кличе?" і „Чи можна комусь посторонньому засуджувати тих, які з невідомих для нас причин таке каяття підписали?"

Руденки принаймні не осуджують нікого, вони бо із власного життя знають, як важко втриматися, коли людина ув'язнена, хвора і видана на ласку чиновників КҐБ, які добре вивчають психіку кожної людини. Але і про це найкраще говорять вірші Руденка: „Так просто все: напишеш каяття — і роздобудеш право на життя"... І вже тебе немає а пітьма, є у людину схована тюрма"...

Раїса і Микола Руденки поборол цю пітьму силою своїх характерів і тепер перед ними воля, яка дає їм право писати, творити і сказати цілому вільному світові про велику тюрму, якій на ім'я Совєтський Союз, та дозволяє їм нарешті бути творцями свобідного лету і свобідного слова.

Микола Руденко

Від автора

18 квітня 1975 року проти Радянської групи Міжнародної Амнестії почалися репресії. У мене на квартирі влаштовано обшук. Разом з іншими рукописами вилучено *Економічні монологи* — український і російський варіянти. Український не був передрукований, його взяли в чернетці. Російський варіянт зберігався не тільки у мене, але також і в московських друзів. Тому я сподівався, що рукопис не загинув. Невдовзі з'ясувалося, що я помилився. У друзів також влаштовано обшуки, одного з них (А. Твердохлєбова) заарештовано. Мене спрямували до камери попереднього ув'язнення, але за два дні випустили. Таким чином усі примірники *Економічних монологів* опинилися в руках КҐБ.

Я завжди вірив, що закони природи — незалежно від того, подобаються вони нам чи не подобаються, — не підпадають під дію карного кодексу. Чи може КҐБ або прокуратура унедійснити закон збереження і перетворення енергії? В *Економічних монологах* мова йде про те, що теорія додаткової вартости К. Маркса заходить у непоборну суперечність з цими всеохопними законами природи. Тому я не тільки не ховався з цією працею, а протягом двадцятьох років методично писав про неї в ЦК. Закінчилося це тим, що мене виключили з партії, заборонили друкувати мої твори. Наді мною нависла загроза психіятричної лікарні...

Зрештою, все це викладене на сторінках цієї книжки. Тут мені хочеться поговорити про інше.

Важко, болісно відбувався в моїй душі відрив від марксизму. Для мене було мало гіркого досвіду — я намагався розібратися в глибинних закономірностях цього вчення. І от виявилося: теорія К. Маркса не витримує критики з боку сучасної фізики! Не шкодило перевірити її також за допомогою кібернетики. Я — лірик, а не фізик. Років п'ять пішло на те, щоб якось засвоїти премудрості точних наук. І все ж я не міг покладатися на свої дилетантські знання — потрібно було досвідчених консультантів.

Що й казати — мені вельми пощастило: років зо два тому я здобув наукових консультантів в особі Сахарова А.Д. і доктора фізико-математичних наук Турчина В. Ф. Ледве чи треба пояснювати, хто ці люди — їх знає весь світ. Либонь належить лише уточнити, що В. Турчин не лише фізик, але й кібернетик. Так почалася праця над *Економічними монологами*.

Того дня, коли до моєї квартири увірвалися офіцери КҐБ, на письмовому столі лежав приготований для висилки Турчину В. Ф. новий розділ написаний за його порадою — детальний опис закономірностей *Економічної таблиці* Ф. Кене. Поруч лежав лист, в якому я дякував ученому за неоцінену допомогу. Турчин так і не одержав ні цього розділу, ні листа ...

Але світ не без чудес; майже рік пізніше, коли я вже почав привикати до того, що *Монологи* загинули безповоротно, вони раптом повернулися до мене таємничими шляхами *Самвидаву*. Виявляється, їх читають, обговорюють, передають з рук до рук. Мені так і не пощастило встановити, хто зберіг рукопис. Звичайно, я був невимовно радий! Але разом з тим і засмучений: рукопис потрапив до *Самвидаву* не опрацьований остаточно.

У мене був намір колись написати цю книжку наново. Тепер я вирішив доробити *Монологи* і запропонувати *Самвидаву*, так би мовити друге видання. Дуже шкода, що не зберігся український варіянт. Заходжуватися коло зворотного перекладу я покищо не спроможний. Можливо, це зробить хтось інший - перечити не буду. Я, звичайно, маю труднощі з російською мовою. Сподіваюся, читач це зрозуміє і пробачить.

А як же бути з багаторазовими попередженнями Київської прокуратури? Супроти мене було висунуте те саме обвинувачення, що й проти А. Твердохлєбова: поширення свідомо неправдивих вигадок, які ганьблять Радянський суспільний і державний лад. Мене звільнили лише тому, що наближалося 30-ліття перемоги над Німеччиною, незручно було тримати інваліда війни в тюрмі. Потім знову викликали, примушуючи підписати попередження про те, що справа моя буде відновлена — цим разом з урахуванням рецидивів. На кінці обов'язково нотовано: „Зміст попередження мені зрозумілий". На останньому з цих грізних документів я написав наступне:

„Зміст попередження мені не зрозумілий. Я не поширюю наклепів на Радянську владу, а намагаюся довести до свідомости людей найважливіші закони природи. Не розумію, як можна за це переслідувати".

Гадаю, що цим усе сказане.

10.IV.1976

З твору „Економічні монологи" (Нариси катастрофічної помилки).

Зможемо охоронити правду про християнство України?

Однією з найперших місій вільної української громади є ширити правду про Україну і спростовувати ширені про неї брехні. Роковини 1000-ліття Християнства України дають першорядну нагоду для такої освідомної праці. Але ці роковини дають і Москві нагоду фальшувати історію на шкоду Україні. Ціла Українська Радянська Енциклопедія (УРЕ), як, зрештою і „Большая Енциклопедія" російська — це сотні сторінок фальшів. Появилася вістка, що тепер за Горбачової „гласности" будуть дописувати до своєї російської енциклопедії прізвища деяких розстріляних за Сталіна і проскрибованих та промовчуваних большевицьких вельмож, тепер „регабілітованих". Москва вкрапа цілий княжий період історії України. Москва зразу же проголосила, що буде величаво відзначати роковини тисячоліття християнства — Росії. Щоби звернути увагу американського і міжнародного світу на цю велику подію з-перед тисячі років за Володимира Великого комітет рішив поруч із святкуваннями в кожному місці поселення українських людей центральне відзначення перевести у Вашінґтоні. Вже в грудні минулого року в обох палатах Конґресу зголошено резолюцію про бойкот цього ювілею християнства СССР, поки в СССР не буде привернення волі обом Церквам — Українській Православній і Католицькій. Ця резолюція вже була одоб рена в Палаті Репрезентантів.

Крайовий Комітет зладив цілий докладний календарик своєї діяльности, почавши від 21-го березня ц.р., по 9-те жовтня. Комітет рішив використати цьогорічний Великодній час для показу і виставки писанок, що вже і відбувається. Обдарувати ними всіх конґресменів і сенаторів. Перевести демонстрацію перед совєтською амбасадою. Перевести всекрайовий День Молитви, влаштувати величавий концерт, влаштувати фестиваль молоді, загалом перевести рівно 12 конкретних актів для якнайширшого і найбільш величавого та переконливого діла — що це відзначається 1000-ліття Християнства України.

Очевидно, що Москва і її амбасада в ЗСА та вся її розгалужена аґентура прагне спаралізувати ці українські пляни. Вони заснували теж Тисячолітній комітет для відзначення 1000-ліття християнства Русі, але в тексті намічених дій цього комітету говориться про Росію і про центральне відзначування у Москві з участю патріярха Пімена та Міхаїла Горбачова. Атеїстичний совєтський режим раптом „святкуватиме" християнізм. Цікаво, що в чотирьохсторінковому повідомленні до преси на рахунок цього російського комітету вписується також такі діяльності українців, як Гарвардський Проєкт і організований професором Омеляном Пріцаком величавий конґрес у Равенні в Італії у квітні цього року з участю найвидатніших учених різних націй. Совєти влаштують теж виставку покрадених в Україні ікон і також виставку писанок, які були і є виключно тільки українською народною цінністю.

Щоби перевести намічені програми дії і бодай частинно спаралізувати новий ворожий замах на українську правду — треба фондів. Наприклад, для нав'язування і зберіґання контактів із Білим Домом та Капітолем треба найменше одну повноденну і одну кількагодинну фахову сили. Ніякого поважного діла не всилі перевести без потрібних на це фондів. 1000-ліття Християнства України — це чудова нагода для заманіфестування „хто ми і чиї ми діти". Не прогайнуймо цієї нагоди! Не дозвольмо, щоб цю святу для нас подію з-перед 1000 років ворог використав для дальшого пофальшування нашої історії та історії Української Церкви. Фінансова референтура Крайового Комітету гаряче закликає жертвенну українську громаду у вільному світі присилати пожертви на цю нашу велику ціль. Знаємо, що йдуть збірки на прерізні цілі. Але Хрищення України було тільки раз. І цей тисячолітній Ювілей Християнства відбувається лише раз. Всі найкращі інші цілі мусять цього року відійти на задній плян, бо немає іншої і величавішої події, як Ювілей Християнства України.

MILLENNIUM OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

988-1988

Крайовий Комітет Тисячоліття Християнства в Україні

National Committee to Commemorate Millennium of Christianity in Ukraine

63 FOURTH AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10003
(212) 254-5130

ЗВЕРНЕННЯ

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

У цьому, 1988-ому році, український нарід в діяспорі святкує великий ювілей 1000-ліття прийняття Христової віри в Русі-Україні. Нашому Крайовому Комітетові призначено завдання приготовити гідне і урочисте відзначення цього ювілею.

Ця славна річниця дає нам непересічні і неповторні можливості, бо представляючи релігійним, культурним і політичним чинникам цей історичний факт, маємо нагоду підкреслювати нашу українську національно-політичну самовизначеність.

Наш Крайовий Комітет, вже другий рік під ряд, брав участь у Конвенції Релігійних Передач у Вашінґтоні, де тисячі учасників мали можливість зазнайомитися з нашим ювілеєм Християнства та одержали про нього інформації для використання їх у передачах.

Одним з найважніших завдань Комітету є вдержування контактів із сенаторами і конгресменами та Білим Домом, як і постачання їм інформацій про наше українське відзначення 1000-ліття Християнства. Виявилося, що ця дуже важна інформаційна ділянка вимагає багато часу і праці, і тому затруднено дві молоді професійні сили, одну на цілоденну, другу на частинну працю.

Однією із запланованих акцій є обдарування сенаторів і конгресменів у часі Великодня українськими писанками, з відповідною інформаційною літературою про історичне значення нашого тисячоліття.

Виготовлено нашим Комітетом дві брошури і жетони для використання їх всіми місцевими комітетами та цілою українською громадою.

Календар святкувань у Вашінгтоні подаємо окремо.

Кожна з цих акцій вимагає великих фінансових засобів. Наш Комітет не має державних допомог і спирається виключно на щедрих пожертвах української громади. Тому тільки завдяки Вашій фінансовій піддержці зможе наш комітет виконати заплановану діяльність і заразом нею протидіяти заходам ворожих нам елементів, які намагаються відібрати від нас нашу історію та наше святе право на 1000-ліття Християнства в Київській Русі-Україні.

Збірку пожертв переводимо через Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, який відкрив для нашого Комітету спеціяльне конто. Всі пожертви є звільнені від уподаткування. Чеки проситься виставляти на:

UUARC, INC. — MILLENNIUM OF CHRISTIANITY IN UKRAINE FUND

та висилати на адресу:

UUARC, INC., 1319 West Lindley Ave.,
Philadelphia, Pa. 19141

Щиро дякуємо за Вашу піддержку і за кожну пожертву.

За Крайовий Комітет Тисячоліття Християнства в Україні:

д-р Юрій Старосольський, голова Президії

д-р Юрій Солтис, голова Ділового Комітету

д-р Ігор Кошман, заст. гол. Президії

Вячеслав Вишневський, заст. гол. Ділового Комітету

Уляна Дячук, голова Фінансової Комісії

ПРОГРАМА СВЯТКУВАНЬ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ У СТОЛИЦІ ЗСА ВАШІНҐТОНІ У 1988 РОЦІ

Заходами Крайового Комітету внесено у грудні 1987 року до Сенату і Палати Репрезентантів дві однакові змістом резолюції — S.J.Res. 235 і H.J.Res.429. Резолюції закликають американських законодавців і членів Уряду ЗСА не брати участи у святкуваннях 1000-ліття Християнства СССР, як довго Українська Православна і Католицька Церкви є заборонені. Досі ці резолюції підписали 34 сенатори і 103 конгресмени.

У п'ятницю, 4-го березня ц.р. Сенат схвалив цю резолюцію, а Палата ще цього не зробила. Комітет просить українську громаду звертатися листами і телеграмами до своїх конгресменів з проханням підтримати цю резолюцію.

21 — 25-го БЕРЕЗНЯ
Виставка писанок, українських ікон та показ писання писанок у Конгресі. З цієї нагоди плянується пресова конференція і прийняття.

28-го БЕРЕЗНЯ ДО ВЕЛИКОДНЯ
Роздача писанок сенаторам, конгресменам і визначним політичним діячам з відповідними інформаціями про наше 1000-ліття.

24-го КВІТНЯ
Посвячення новозбудованої Української Православної Церкви св. Андрея Первозванного у Silver Spring, Md.

28 — 29-го ТРАВНЯ
Конференція Т-ва Українських Філятелістів і Нумізматиків "Ukrainpex — 1988", темою якої буде 1000-ліття Християнства в Україні. Конвенція відбуватиметься у залі УПЦеркви св. Андрея Первозванного, Silver Spring, Md.

29-го ТРАВНЯ
Неділя всенаціонального молитовного об'єднання. Відправи у всіх країнах українського поселення.

5-го ЧЕРВНЯ
Демонстрація і протестаційний марш проти т.зв. „Святкувань 1000-ліття Християнства у Москві". Проситься громади плянувати подібні акції у своїх місцевостях, у днях 5-го, або 12-го червня.

5 — 12-го ЧЕРВНЯ
Молитовне зібрання перед совєтською амбасадою, як протест проти переслідування наших Церков.

19-го ЧЕРВНЯ, ГОД. 4-та ПО ПОЛУДНІ
Концерт Української Релігійної Музики в National Cathedral, з участю Митрополичого Хору і хору „Прометей" з Філядельфії. Диригент Михайло Длябога.

24-го ВЕРЕСНЯ
Посвячення новозбудованого Українського Католицького Крайового Собору Пресв. Родини, Вашінгтон.

7-го ЖОВТНЯ, П'ЯТНИЦЯ, 8-ма ВЕЧОРА
Constitution Hall — Фестиваль Молоді, виступ танцювального ансамблю „Україна" з Чикаго. (80 танцюристів).

8-го ЖОВТНЯ, СУБОТА, ГОД. 12-та ДНЯ
Маніфестаційний похід: Зібрання біля Лінкольн Меморіял, похід до Вашінгтон Меморіял і Білого Дому та до пам'ятника Тарасові Шевченкові. **Год. 8-ма вечора** Constitution Hall — великий Концерт Української Клясичної Музики, з участю солістів, симфонічної оркестри, Українського Національного Хору (270-280 хористів), який складається з хорів: „Прометей", Митрополичого Хору з Філядельфії і хорів „Діброва" та „Прометей" з Торонто, Канада. Диригент Павло Длябога з Швайцарії.

9-го ЖОВТНЯ, НЕДІЛЯ
Ранком — Служби Божі в усіх українських церквах.
Год. 12-та дня — Соборний Молебень біля Вашінгтон Меморіял.
Год. 2:30 по полудні — Constitution Hall. Концерт Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. Диригент Володимир Колесник.

Ще не є устійнені дати конференції на тему переслідування релігії у Совєтському Союзі, яка відбуватиметься у Білому Домі, та наукової конференції про **1000-ліття Християнства в Україні.**

Про замовлення нічлігів появляться незабаром повідомлення у пресі. **Також будуть подані інформації про можливості огляду Вашінгтону.**

Просимо вже тепер замовляти квитки на всі три концерти. Ціна квитків **на кожний концерт є:**
30.-дол. — льожі; 25.-дол. — партер, 1-ий, 2-ий, 3-ий і 4-ий яруси (бальконі); 20.-дол. — 5-ий, 6-ий, 7-ий і 8-ий яруси; 15 дол. — 9-12 яруси (бальконі).
Замовлення висилати на адресу: Ukrainian Millennium Committee, c/o U.N.A., 3rd floor; 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303. Tel.: (201) 451-2200.

До Крайового Комітету 1000-ліття Християнства в Україні.

Замовляю....................квитків, в ціні по.........дол.,

разом....................дол., і на цю суму залучую чек,

виставлений на Ukrainian Millennium Committee.

Квитки прошу вислати на адресу:.........................

....

Чеки проситься виставляти на: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC. або UUARC, INC —MILLENNIUM OF CHRISTIANITY IN UKRAINE FUND та висилати на андресу: 1319 W Lindley Ave , Philadelphia, Pa 19141 Всі пожертви є звільненні від уподаткування, згідно із звільненням число 23-1360863

КРАЙОВИЙ КОМІТЕТ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ

Пожертва на 1987 р $ .... від ....

Деклярую/мо на 1988 р $ ....

Посвідку проситься виставити на .... (по-англійськи)

та переслати на адресу (по-англійськи)

Дата .... Підпис ....

29-го травня 1988 року — Молитовний День Пам'яті Тисячоліття християнства Київської Руси-України

Пригадуємо, що неділя 29-го травня ц.р. є призначена на молитовний день. Просимо всі стейтові, метрополітальні і місцеві комітети з місцевими отцями парохами і настоятелями зорганізувати Богослуження по всіх наших церквах. Крайовий Комітет вислав ще 9-го вересня 1987 року прохання до всіх наших Владик в Америці видати відповідні зарядження до отців парохій. Так само 2-го грудня 1987 року комітет подав листовно пропозицію Президії СКВУ звернутися до крайових комітетів у всіх країнах, щоб вони і їх відділи також зорганізували такий самий день пам'яті у той самий час. Це був би великий всенародний маніфест прив'язання цілої української діяспори то Тисячоліття нашого Християнства.

З ДІЯЛЬНОСТИ КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ

За ініціятивою ієрархів українських Церков, — Митрополита Української Православної Церкви в ЗСА Блаженнішого Владики Мстислава і Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА Владики Стефана Сулика скликано на суботу 23-го березня 1985 року в УОК Центрі у Філядельфії наради церковних і громадських організацій у ЗСА, які, після виміни думок, вибрали Крайовий Комітет Тисячоліття Християнства в Україні. Комітет був вибраний у формі Почесної Президії, Президії, Ділового Комітету, і Контрольної Комісії. Від того часу Комітет пропробив велику працю. Президія очолена д-ром Юрієм Старосольським відбула два свої Пленарні Засідання — перше 17-го серпня, 1985 року в будинку УНС Н. Дж. і друге 17-го травня, 1986 року в будинку УОК Центру у Філядельфії. Наради обговорювали пляни праці Ділового Комітету (ДК) і давали свої суґестії та пропозиції.

Діловий Комітет на чолі з д-ром Юрієм Солтисом працював постійно. Від березня 1985 року до половини березня цього року Комітет відбув 17 ширших засідань і не менше вужчих нарад Президії Д.К. і членів Комітету у Вашінгтоні.

Діловий Комітет мав п'ять засідань у Митрополичій Палаті у Філядельфії, де в більшості був присутній, хоч частинно, Владика Стефан, п'ять засідань у Культурному Центрі, Бавнд Брук, де присутнім, також у більшості, був Владика Мстислав, три засідання у будинку УНС, Н.Дж. два засідання в Культурному Центрі у Філядельфії, одно в будинку НТШ в Н.Й. і одно в будинку св. Софії у Вашінгтоні.

На всіх цих засіданнях і різних нарадах Комітет обмірковував і рішав справи відзначувань Тисячоліття. Крайовий Комітет мав два основні завдання: створити місцеві комітети для організації відзначувань Тисячоліття по містах українських поселень в Америці і зорганізувати відзначування Тисячоліття у столиці Америки Вашінгтоні.

Уже на початку 1986 року Крайовий Комітет опублікував заклик до українських церковних і громадських організацій творити місцеві комітети. Організаційна Комісія листовно контактувалася з громадами, заохочуючи їх організувати такі комітети. На сьогодні в Америці є 42 стейтових, метрополітальних і місцевих комітетів, які вже або почали або вкоротці почнуть відзначування Тисячоліття по своїх містах. У деяких випадках Діловий Комітет сам ініціював творення цих комітетів.

Діловий Комітет уже вислав до всіх комітетів кілька обіжних листів у справі святкувань Тисячоліття і втримує листовний і телефонічний контакт з багатьма комітетами. Д. К. брав участь у виготовленні проклямацій про Тисячоліття, які губернатори в деяких стейтах і посадники в деяких містах підписали. Комітет видав брошуру Ю. Солтиса англійською мовою минулого року про наше Тисячоліття накладом 10,000 штук, які вже розкупили місцеві комітети. З цієї причини цього місяця березня Комітет видав ще 30,000 штук, з яких 6,000 вже розпродано комітетам в Америці.

Крайовий Комітет опрацював плян відзначування Тисячоліття у столиці Америки Вашінгтоні, який друкуємо на іншому місці. Цей плян є продуктом великої праці і часу членів Комітету. Вже самий перелік точок програми вказує на це. Підготовою мистецьких імпрез займається Юрій Повстенко, який подбав про винайм Залі Конституції, де будуть відбуватися імпрези, про програму цих імпрез, мистецькі сили з Америки і Канади, диригента, та всі зв'язані з імпрезами додатки. Організаційний аспект відзначувань підготовляли члени К. Комітету у Вашінгтоні — суддя Богдан Футей, Степан Процик з допомогою Андрія Білика, Наді Комарницької МекКоннел, Юрія Повстенка та інших осіб.

Голова Фінансової Комісії Уляна Дячук зорганізувала першу збірку фондів на конечні видатки праці Комітету у 1987 році і цього місяця зробила це вдруге з надією, що громада, як перед тим, так і тепер позитивно відгукнеться на цей заклик.

Комітет втримував контакт з членами Почесної Президії Владиками Мстиславом і Стефаном особисто і листовно, інформуючи їх про пляни праці Комітету та у потребі, прохаючи їх поради.

Крайовий Комітет займався також працею на зовнішньому відтинку.

У п'ятницю, 25-го березня 1987 року голова Д.К. д-р Юрій Солтис і голова Організаційної Комісії д-р Богдан Футей дали інтерв'ю для телевізії, канал 22-ий і 23-ий у Скрентоні і для місцевої англомовної преси про наше Тисячоліття.

Голова Комісії Зв'язків Андрій Білик активно працював на зовнішньому відтинку. Він брав участь разом із іншими членами Комітету у протестному зібранні перед російською церквою у Скрентоні, 25-го вересня 1987 року проти намагань російських груп привласнити собі Тисячоліття Хрищення Руси-України і з тої нагоди виготував інформацію для англомовної преси; у лютому 1987 і 1988 роках брав активну участь на конвенції релігійних радіовисилань у Вашінгтоні і для інформації делеґатів підготував документ про українське християнство; виступав на англомовній радіогодині у 1987 році, брав участь на конференції про Київську Русь у Вашінгтоні та в інших імпрезах.

Надя Комарницька МекКоннел нав'язала багато контактів з Білим Домом з конгресменами, сенаторами та іншими членами Уряду, особистими стрічами і шляхом писання листів. Вона запроєктувала плян роздачі писанок з відповідними інформаціями про наше Тисячоліття.

Крайовому Комітетові приходиться часто переконувати неукраїнську громаду на різних форумах, що це було хрищення Руси-України, а не Росії. Російська еміґрація є менша від нашої, але вона має свій Комітет Тисячоліття, який заплянував в Америці та Европі багато імпрез академічного і культурного характеру, що розпочалися в грудні 1987 року і відбуватимуться до кінця листопада 1988 року. Вони мають свої впливи в академічному і політичному світі в Америці. Американська громада зі свого боку мусить боронити свою історію. Крайовий Комітет заанґажував на повний час платного працівника у Вашінгтоні щоб вести адміністраційну роботу і бути в курсі справи праці проросійських кіл у відношенні до Тисячоліття.

(Закінчення на стор. 7)

Календар відзначувань Тисячоліття українського християнства в Америці

Внизу друкуємо календарі святкувань Тисячоліття в Америці нашою громадою, що їх прислали до канцелярії Крайового Комітету стейтові і місцеві комітети і також ті, які можна було знайти в українській пресі. Можливо, що деякі дати святкувань та їх програми були змінені чи доповнені комітетами, можливо також, що у переписуванні їх вкралися неточності, але це належить уважати як нормальне, коли мається до діла з датами й організацією імпрез, яких програми не раз з об'єктивних причин, муситься міняти чи уточнювати.

Слід також згадати, що не всі комітети прислали до канцелярії звідомлення про пляни своїх відзначувань, тому комітет просить їх, як також всіх інших, прислати ці дані якнайскорше, щоб можна було їх помістити у наступній сторінці.

Все ж таки нижче подані календарі показують, що наша громада має великий змисл винахідливости форм святкувань і переводить їх у широкому засягу та на високому рівні. Ці святкування залишаться, як історична пам'ятка відзначувань унікального ювілею українського християнства.

Комітет Ню Джерзі

15-го травня 1987 року: Підписання проклямації губернатором про 1988, як ювілейний рік у стейті Ню Джерзі.
18-го червня 1988: Фестиваль з тематикою Тисячоліття Християнства в Україні у Гарден Стейт Центрі з соборним Молебнем, який відправлять Владики українських церков.
15-го жовтня: Цілоденна наукова конференція у Ратгерс університеті, присвячена Тисячоліттю Християнства а вечором відбудеться концерт української музики.
16-го жовтня: Бенкет з участю губернатора, духовенства, і запрошених гостей в Аспен Трой-Гіллс, Н. Дж.

• • •

Комітет Іллиной

У грудні 1987: Пресова конференція з англомовною та етнічною пресою з метою поінформування їх про наше Тисячоліття і про його відзначення.
19-го січня 1988: Проголошення Проклямації Року Тисячоліття Хрищення Руси-України св. Володимиром Великим для стейту Іллиной губернатором Джеймсом Томпсоном.
31-го січня: Відкриття мистецької вистави в Текстайл арт центрі, яка триватиме шість тижнів для американської публіки.
18-го і 19-го березня: Науково-популярна конференція присвячена різним питанням релігії і культури в Україні.
У травні: Конференція з репортерами всіх чикагських газет і журналів, присвячена 1000-літтю.
У травні: Проклямація Тисячоліття Християнства у Сенаті та Асамблеї у столиці Іллиной, Спрінґфілд.
На весну: Наукова Конференція в Лойола університеті з визначними американськими і українськими науковцями — організує проф. Василь Маркусь.
28-29-го травня: День Молоді з участю всієї української громади — імпреза в рамках всенаціонального молитовного об'єднання.
В червні: Наукова конференція в Іллинойському університеті в Шампейн з тематикою християнізації України.
10-11-го вересня: Великий фестиваль в околицях центрального поселення українців з участю всіх церков, організацій, банків і установ.
11-го жовтня: Великий концерт української церковної музики в Оркестра Голл з участю хору 1000-ліття та відомими солістами.
19-го листопада: Репрезентаційний бенкет у Феймонт Готелі з участю губернатора стейту Іллиной, посадника Чикаго, Кардинала Бернардина, сенаторів і конгресменів і визначних людей у американському політичному світі та міських і стейтових достойників.

При кінці року заплянowано видати пропам'ятну книгу-історію української громади в Чикаго та стейті Іллиной.

• • •

Комітет Каліфорнії

27-го січня 1988 року: Проклямація губернатором (голова Почесного Комітету) Тисячоліття і проголошення 1988 року — роком великого ювілею.
4-го березня: Виставка про втрачені архітектурні пам'ятки Києва у Сакраменто.
5-го і 6-го березня: Участь та імпрези української групи у щорічному Фестивалі-параді у Сан Франсіско: парада-виступ танцювальної групи „Весна" і співу при бандурі, показ відеофільмів.
12-го березня: Екуменічний Молебень з нагоди Тисячоліття, полуденок міжнаціональної дружби, в якому візьмуть участь різні національні групи Сан Франсіско, виступ танцюристів „Весна".
13-го березня: Показ мистецтва народних танців різних національних груп; від українців виступить група „Явір".
25, 26, і 27-го березня: Американська прем'єра „Симфонії ч. 2" Лева Ревуцького у виконанні симфонічної оркестри міста Сакраменто.

• • •

Комітет Огайо

24-го жовтня — листопад 1987 року: Мистецька виставка Канюки разом з українським музеєм.
8-го листопада — 2-го грудня: Мистецька виставка „Джерела віри" в Центральній галерії Парми.
4-го грудня: Концерт Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка з Дітройту, присвячений церковній музиці з нагоди Тисячоліття. У жовтні і на початку листопада було виголошено дев'ять доповідей і влаштовано один семінар у Янгставні.
25-го березня 1988 року: Мистецька виставка в Галіман центрі і Наукова конференція у Вестерн Різерв університеті.
15—16-го квітня: Виставки виготовлених різних проєктів студентами в стейтовому університеті Огайо з тематики Тисячоліття.
28-го травня: Концерт Хору Тисячоліття і мистецькі виставки в Янгставні.
13 — 14-го або 20 — 21-го серпня: Фестиваль молоді.
Осінь 1988 року: Мистецька виставка в Батлер музеї в Янгставні.
Жовтень або листопад 1988 року: Виставка українських книжок та інших експонатів, науковий симпозіюм у стейтовому університеті Янгставну.

Метрополітальний Комітет Ню Йорку

21-го лютого 1988 року: Панель на тему „Тисячоліття Християнства в Україні".
30-го квітня і 1-го травня: Вистава п'єси „Ярослав Мудрий" у виконанні Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької.
28-го травня: Соборна Архиєрейська Служба Божа в Катедрі св. Патрика в Ню Йорку.
4-го червня: Соборна Архиєрейська Служба Божа в грецькій православній катедрі св. Трійці в Ню Йорку.
24-го вересня: Маніфестаційний похід П'ятою авеню в Ню Йорку; Маніфестаційний здвиг в Медісон Сквер Ґарден в Ню Йорку; Спільний Молебень з участю ієрархів і духовенства Українських Церков; Офіційна частина здвигу — виступи визначних осіб американського й українського світів; Мистецький монтаж у виконанні танцювальних груп під кермою хореографа Роми Богачевської та Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької при участі збірного хору й оркестри.
13-го листопада: Концерт української релігійної музики у виконанні українського дівочого хору „Веснівка" з Торонто, українського чоловічого хору „Прометей" з Філядельфії та українського мішаного хору „Думка" з Ню Йорку.
4-го грудня: Святочний бенкет в залі готелю Ґренд Гайет в Ню Йорку.

• • •

Комітет у Балтиморі

29-го і 30-го серпня 1987 року: Відбувся Український Фестиваль під знаком Тисячоліття з участю великої кількости людей. Була видана брошура в англійській мові „В 988 році охрищено Русь-Україну" та передруковано рапорт Державного департаменту „Совєтська репресія Української Церкви". Крім того дещо пізніше комітет видав памфлет в англійській мові п.н. „Тисячоліття Християнізації України".
22-го листопада: Влаштовано доповідь на тему: „Україна приймає християнство".
1-го січня 1988 року: Поновлення обітів святого хрещення в Українській Католицькій Церкві св. Михаїла, зустріч з репортерами американської преси та роздача їм інформаційних матеріялів про ювілей Тисячоліття Християнства в Україні.
10-го січня: Проголошення проклямації мейора Балтимору про ювілей Тисячоліття Українського Християнства.
29-го травня: День Пам'яти, Богослужби в українських церквах.
Осінь 1988: Концерт музики Бортнянського хору церкви св. Михаїла.

• • •

Комітет у Баффало

17-го квітня 1988 року: Великий бенкет в залі Семюелс Ґренд Менор з участю представників церковного і політичного американського світу та української громади.
15-го травня: Показ історичної ноші, виступи молоді і торжественна Служба Божа з участю об'єднаного хору Тисячоліття.
29-го травня: День Пам'яти і відправи в українських церквах.

• • •

Комітет Бриджпорт і околиці, Конн.

23-го січня 1988 року: Врочисте відкриття ювілейних святкувань у Бірдзлі парку, релігійні екуменічні відправи-віднова обітів хрищення і мале водосвяття.
30-го квітня: Бенкет-бенефіс.
29-го травня: Спільне (католицька і православна церкви) святкування празника Зіслання Святого Духа.
16-го вересня — 31-го жовтня: Виставка залізних хрестів українських дерев'яних церков XVII-XIX століть та історичних ікон XII-XVI століть.
1-го або 2-го жовтня: Спільне святкування католицької і православної церков свята св. Покрови.
23-го жовтня: Концерт української літургічної музики хору „Музікус Бортнянський" з Торонто.
10-го січня, 1989 року: Закриття святкувань екуменічною просфорою.

• • •

Комітет у Гартфорді

8-го листопада 1987 року: Початок святкувань — Архиєрейська Служба Божа в катедрі св. Йосафата.
8-го грудня 1987 року: Концерт Капелі Бандуристів на пошану Тисячоліття.
1988 рік: Соборний Молебень і великий бенкет.

• • •

Комітет Геммонд-Манчестер, Інд. і Чикаґо, південь

3-го травня 1987 року: Початок офіційного святкування Тисячоліття, спільний Молебень, посвячення образу хрищення України, святочні сходини.
15-го листопада 1987 року: Публічна доповідь на тему „Княгиня Ольга".
29-го листопада 1987 року: Публічна доповідь на тему: Християнство в Україні, його значіння і наші обов'язки.
12-го січня 1988 року: Радіо інтерв'ю із представниками Ювілейного Комітету про Хрищення Руси-України.
17-го січня: Публічна доповідь на тему: „Початки Християнства в Україні".
31-го січня: Публічна доповідь на тему „Нищення Української Православної і Католицької Церков росіянами в Україні".
7-го лютого: Публічна доповідь на тему „Св. Володимир Великий".
10-го лютого: Губернатор проголосив проклямацію на пошану Тисячоліття та визначив рік 1988 роком Тисячоліття Християнства в Україні у стейті Індіяна.
Березень 1988 року: Намічено відбути в місцевих коледжах та університетах стейту Індіяна панелі і симпозіюми про Тисячоліття.
17-го квітня: Служби Божі з проповідями в латинській церкві св. Томи в Манстер, Інд. та в Чікаго — Далекий Південь.
24-го квітня: Публічна доповідь на тему „Київська Русь-Україна, її назва та історичне значення у містах Манстер і Чікаго — Далекий Південь.
15-го травня: Архиєрейська Служба Божа, яку відправить преосвященний Владика Інокентій, ЧСВВ, торжественне водосвяття і посвячення пропам'ятної таблиці у Манстері, мистецька програма і на закінчення святочний бенкет.
29-го травня: День Пам'яті великої річниці в історії України. Служби Божі в різних церквах.

Комітет у Гюстоні

4-го грудня 1987 року: Виставка п'ятьох різних ялинок, кожна інакше удекорована, символізуючи різні аспекти України у Музею Природничих Наук.
31-го січня 1988 року: Участь у святкуваннях Тисячоліття у місті Даллес, Архиєрейська Служба Божа, бенкет і виступ танцювальної групи.
Березень: Участь у Міжнародному фестивалі в Беллер.
29-го травня: День Пам'яти, Богослужби у церквах.
16-го і 17-го липня: Український День — Молебень, бенкет з програмою, Архиєрейська Служба Божа, цілоденна програма у неділю з народними танцями і співами та промови на тему Тисячоліття.
Серпень: Виставка мистецьких експонатів п.н. „Тисячоліття Хрищення України" у головній міській бібліотеці Гюстону, що триватиме цілий місяць.

• • •

Комітет у Дітройті

12-го липня 1987: Молебень на літній оселі в Дрейтон Плейнс в намірені Тисячоліття.
13-го грудня: Концерт церковної музики Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка.
29-го травня 1988 року: Богослуження у всіх церквах для відзначення українського Тисячоліття.
4-го червня: Процесія духовенства та вірних на спотровому стадіоні КІВОРТ з участю представників християнського світу, міських, стейтових і федеральних установ.
13-го листопада: Концерт ювілейного хору при супроводі симфонічної оркестри.
Осінь 1988 року: Видання ювілейної книги про відзначування Тисячоліття у стейті Мічіген з додатком історії релігійного і суспільного життя українських поселенців на протязі майже одного століття у стейті Мишиген.

• • •

Комітет у Лос Анджелесі

Липень 1987 року: Започаткування святкувань Тисячоліття Соборним Молебнем у церкві св. Володимира.
Січень 1988 рік: Влаштовано мандрівну виставку медалів, публікацій, експонатів і сувенірів, пов'язаних з Тисячоліттям.
Березень: Участь об'єднаних хорів з фестивалю Камілії, який цього року є присвячений українському Тисячолітті. Виступи цього хору у 1988 році в американських церквах і каледжах. Виготовлення і висилка в англійській мові інформативних пакетів про Тисячоліття до всіх церков південної Каліфорнії.
25-го березня — 9-го квітня: Ювілейна виставка писанок, картин та скульптур у Центрі Українського Мистецтва.
12-го травня: Виставка „Втрачені Архітектурні Пам'ятки Києва" в університеті Південної Каліфорнії.
17-го червня: Початок „Українського Фестивалю Танцю і Співу" у Бовард авдиторії в університеті Південної Каліфорнії та в авдиторії Каліфорнійського університету в Лос Анджелесі.
24-го вересня: Соборні церковні відправи усіх українських віроісповідань з нагоди Тисячоліття.
22-го жовтня: „Княжий Баль" з участю визначних гостей американського уряду, преси, української громади та різних національностей.

Ювілейний рік закінчиться виступом об'єднаного хору з українськими колядами і щедрівками в Музичному центрі Лос Анджелесу, який буде передаватись на телебаченні місцевої станції.

• • •

Комітет у Менвіллі, Н.Дж.

15-го травня 1988 року: Архиєрейська Служба Божа і посвячення української католицької церкви.

• • •

Комітет у Ню Бранзвик

24-го квітня 1988 року: У рамках святкувань Тисячоліття відбудеться Архиєрейська Служба Божа, а після того бенкет з участю американських гостей з політичного світу.

• • •

Комітет у Ню Гейвені

Симпозіюм про Тисячоліття християнства в Україні в університеті Ню Гейвену, концерт на прославу української культури.

• • •

Комітет Округи Олбані (Олбані, Вотервліт, Коговз, Амстердам)

3-го жовтня 1987 року: Відзначування Тисятоліття — виступи хору Олбанської округи, танцювальної групи Зорепад", висвітлення фільму „Писанка" та прозірок „Архітектура українських церков" і концерт хору „Думка" та виступ танцювальної групи „Сизокрилі".
19-го січня 1988: Проклямація губернатора Ню Йорку про ювілейний рік Тисячоліття Християнства в Україні та імпреза в будинку леґіслятури в Олбані з тієї нагоди з участю духовенства, Олбанського хору і танцювальної групи „Зорепад".
21-го травня: Віднова акту хрищення в Емпайр Стейт Плаза в Олбані.
29-го травня: День Пам'яти, Богослужби по всіх українських церквах.

• • •

Комітет у Піттсбурґу

Березень 1988 рік: Концерт хору „Прометей" з Філядельфії.
19-го червня або 24-го липня: Фестиваль у Пойнт Стейт парку, присвячений Тисячоліттю.
Літо і осінь: Експонати ікон та інших зразків мистецтва в репрезентативних місцях міста. Виготовлення інформаційних матеріялів для англомовної преси і телевізії про Тисячоліття християнства.

Комітет у Сиракюзах

23-го листопада 1986 року: Відкриття відзначувань Тисячоліття релігійною імпрезою „Чину Відновлення Благодаті Святого Хрещення" в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя.
Осінь 1987 року: Доповідь про Тисячоліття Християнства України і показ української історичної ноші.
Осінь 1987: Доповідь про Тисячоліття Християнства України на форумі відзначення 25-ліття Комітету Поневолених Націй та 600-ліття Християнства Литви.
Грудень 1987: Концерт церковної музики Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка з Дітройту.
2-го грудня 1987 — 20-го січня 1988 року: Виставка української культури в Єверсон Музеї, Сиракюз.
Весна 1988: Виставка української культури у Сиракюзькому університеті, Ле Мойн коледж, Онондаґа коммюніті коледж, і Каюґа коммюніті коледж.
28-го травня: Концерт на пошану Тисячоліття українського Християнства.
Вересень 1988: Бенкет — закінчення формального відзначування Ювілею з участю публічних і приватних осіб з-поза місцевих українських громад та місцевої громади.

• • •

Комітет Трентону й околиць, Н. Дж.

3-го жовтня 1987 року: Концерт релігійної музики місцевих хорів в Ярдвіллі, Н. Дж., до кінця року: виставлення експонатів про Українське Тисячоліття для не-українців по місцевих школах, бібліотеках, фестивалях; мистецькі виставки і доповіді.
11-го січня 1988 року: Підписання проклямацій Тисячоліття Християнства в Україні посадника повіту Мерсер та мейорів міст Трентону і Гамільтону з відповідними церемоніями та подаруванням англомовної енциклопедії українознавства мейорам.
Зима 1987-88: Влаштування змагання серед українських дітей з околиць у виготовленні афішів на тему Тисячоліття та виставка цих афішів.
Весна 1988: Завершення проєкту „Українського Саду Тисячоліття" в публічному парку в Гамільтоні і після того церковна екуменічна відправа та посвячення пам'ятника.
Червень: Участь в етнічному фестивалі м. Трентону.
Вересень: Участь у фестивалі „Семптемберфест" у Гамільтоні.
Осінь: Закінчення святкувань ювілейним бенкетом і виданням пропам'ятної книги.

• • •

Комітет у Філядельфії та околицях

24-го січня 1987 року: Відзначення Тисячоліття Християнства в Україні у столиці Пенсельванії Гаррісбурґу з програмою — підписання проклямації про Тисячоліття губернатором стейту, прочитання проклямації в леґіслятурі, концерт і мистецька виставка, показ ноші княжої доби у Стейтовому Капітолі.
22-го січня 1988 року: Підписання проклямації про Тисячоліття Хрищення Київської Русі-України посадником міста Філядельфії у присутності представників Комітету Філядельфії, почесного члена Крайового Комітету Митрополита — Стефана Сулика та багатьох інших.
17-го лютого: Відчитання Президентом Міської Ради (у залі Міської Ради) резолюції ухваленої Міською радою Філядельфії про наше Тисячоліття у присутності членів Комітету та представників української місцевої громади з промовами Президента і деяких учасників.
14-го — 15-го травня: Відзначування Тисячоліття у Філядельфії — Богослужби у всіх церквах, фестивалі, похід містом, концерти музики і танців, екуменічні церковні відправи і бенкет, тиждень святкування у всіх українських інституціях **(травень 14-25-го).**
27-30-го травня: Українська Олімпіяда присвячена Тисячоліттю Християнства, в якій беруть участь українські спортові дружини з різних міст Америки на площі спортового товариства „Тризуб".
Червень 1988: Богослуження у Католицькій катедрі у Філядельфії.

Протягом 1987 і 1988 років відбудуться різні імпрези — наукові конференції, молодечі зустрічі, доповіді, семінари та мистецькі виставки присвячені Тисячоліттю Хрищення Київської Русі-України.
19-го вересня: Великий концерт української музики.

• • •

Комітет у Йонкерсі

22-го листопада 1986 року: Доповідь „Значення Хрещення України".
14-го грудня 1986: Доповідь „Мартирологія Української Церкви".
1-го березня до 10-го грудня 1987 року: Цикл доповідей — „Поширення Християнства у першому столітті", „Історія раннього християнства", „Релігійне і культурне значення Володимира Великого для Европи", „Українська Церковна Архітектура".
3-го травня: Виставка копій ікон з XII до XV століть.

• • •

Комітет в Ютиці

29-го травня 1988 року: День Пам'яти і спільної молитви у церквах обох віровизнань та соборний Молебень.
25-го червня: Концерт і бенкет з участю української громади, американських політичних діячів та видатних осіб з інтелектуальних кіл.
Літо і осінь: Інформаційна акція в місцевій англомовній пресі про акт Хрищення Київської Руси-України у 1988 році.

Матеріяли про святкування 1000-ліття проситься висилати до архіву Крайового Комітету на адресу: Rev. Wasyl Iwaschuk, Ukr. Cultural Center Bound Brook, N. J. 08880.

МАЄМО ЩЕ НА СКЛАДІ КНИЖКИ

Бабій, Олесь:
ОЛЕНА СТЕПАНІВНА
П'єса в одній дії
Чікаго, 1966, накладом „Самостійної України", стор. 74.
Ціна $2.00

Барка, Василь:
РАЙ
Роман
Накладом і друком Свободи, 1953,
Ню Йорк — Джерзі Сіті, стор. 308.
Ціна $10.00

Барка, Василь:
ЗЕМЛЯ САДІВНИЧИХ
В-во „Сучасність", 1977, стор. 189.
Бібліотека Прологу і Сучасности ч. III
Ціна $6.00

Барка, Василь:
ВЕРШНИК НЕБА
Есеї
Перевидане Пластовим Племенем „Перші Стежі", Ню Йорк, 1972, стор. 113.
Ціна $4.00

Борець, Юрій:
З НАЙКРАЩИМИ
Українська Видавнича Спілка у Великій Британії, Лондон, 1986, стор. 384.
Тверда оправа $15.00

Васильченко, Степан:
НА КАЛИНОВІМ МОСТІ
Мала Бібліотека, В-ва „Критеріон",
Букарешт, 1978, стор. 183.
Ціна $3.00

Верфель, Франц:
ПІСНЯ ПРО БЕРНАДЕТУ
Переклад Григорія Голіяна
В-во Миколи Денисюка, Буенос-Айрес, 1956,
з друкарні Федеріко Станг, стор. 527.
Тверда оправа $5.00

Винницька, Ірина:
МУЗИКА
В-во Миколи Денисюка, Буенос-Айрес, 1954,
друком Компютопрінт Корпорейшен, стор. 211.
Ціна $3.00

Гай-Головко, Олекса:
ПОЄДИНОК З ДИЯВОЛОМ
Клюб Приятелів Української Книжки,
видавець Іван Тиктор, Вінніпеґ, 1950,
друком Трідент Прес, стор. 160.
Ціна $5.00

Галан, Володимир:
БАТЕРІЯ СМЕРТИ
В-во „Червона Калина", 1968,
з друкарні Свободи, стор. 239.
Ціна $7.00

Галан, Анатоль:
БУДНІ СОВЄТСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА
В-во „Перемога", Буенос-Айрес, 1956, стор. 208.
Ціна $5.00

Дашкевич, Роман:
АРТИЛЕРІЯ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ
В-во „Червона Калина", Ню Йорк, 1967,
з друкарні „Луна", стор. 205.
Ціна $8.00

Діброва, Грат:
ПОДОРОЖ У СВІТ
(Гроно думок)
Ню Йорк, 1955, друком Р. Крупка, стор. 78.
Ціна $3.00

Дончук, Зозим:
ПРІРВА
Роман
В-во Миколи Денисюка, Чікаго, 1959, з друкарні Т. Ольшаніського, стор. 560.
Тверда оправа $10.00

Запорожець-Девлад, Олекса:
ГАРБУЗОВА МІСТЕРІЯ
Накладом Григорія Яремчука, Буенос-Айрес,
1956, з друкарні Доррего, стор. 156.
Ціна $4.00

ЗБІРКА УКРАЇНСЬКИХ НОВЕЛЬ
В-во Наукового Товариства ім. Шевченка
в Америці і Української Вільної Академії Наук
у ЗША, Ню Йорк, 1955, з друкарні Свободи,
Джерзі Сіті, стор. 351.
Ціна $12.00

Звичайна, Олена:
ЗОЛОТИЙ ПОТІЧОК ГОЛОДНОГО ХАРКОВА
Накладом Організації Українок Канади, 1947,
друком Нашого Шляху, Вінніпеґ, стор. 93.
Ціна $3.00

Звичайна, Олена і Млаковий, Михайло:
ВОРОГ НАРОДУ
Том II
Українська Видавнича Спілка, Лондон,
1966, стор. 471.
Ціна $10.00

Ковальська, М.:
ГАННА
Роман
В-во „Дніпрова Хвиля", Мюнхен, 1957,
з друкарні Біблос, стор. 127.
Ціна $3.00

Ковшун, Микола:
ЕПІЛОГ ПРИЙДЕ
Збірка драматичних творів
Накладом автора, Канада, 1975, друком
Інтернешенел Етнік Прінтерс, стор. 175.
Ціна $5.00

Коссовська, Алла:
ЦІНА ДУШІ.
В-во Карби, друком Компютопрінт Корпорейшен,
Кліфтон, 1974, стор. 284.
Ціна $8.00

Коцюбинський, Михайло:
ТВОРИ — 1884-1902
Видавниче Т-во „Книгоспілка",
Ню Йорк, 1955, стор. 508.
Тверда оправа $20.00

Крипач, Сава:
САМОСТІЙНИК
Повість
Частина III
Клюб Приятелів Української Книжки, видавець
Іван Тиктор, 1955, Торонто, друком Дієцезальної Преси, стор. 126.
Ціна $3.00

Крипач, Сава:
САМОСТІЙНИК
Повість
Частина II
Клюб Приятелів Української Книжки, видавець
Іван Тиктор, 1955, Торонто, друком Дієцезальної Преси, стор. 128.
Ціна $3.00

Крипач, Сава:
САМОСТІЙНИК
Повість
Частина I
Клюб Приятелів Української Книжки,
видавець Іван Тиктор, 1955, Торонто, друком
Дієцезальної Преси, стор. 128.
Ціна $3.00

Ксенофонт:
АНАБАЗИС
Переклав зі старогрецької мови
Михайло Соневицький
Ню Йорк — Париж — Сидней — Торонто, 1986,
друком Компютопрінт Корпорейшен,
Кліфтон, стор. 237.
Ціна $14.00

Лисак, Леся:
ТЕРПКІ ПАХОЩІ
Видавництво і друкарня „Свободи, Ню Йорк —
Джерзі Сіті, 1969, стор. 344.
Тверда оправа $10.00
М'яка оправа 8.00

Луцький, Юрій:
ВАПЛІТЯНСЬКИЙ ЗБІРНИК
З нагоди 50-річчя Вапліте
Видання Канадського Інституту Українських
Студій, В-во „Мозаїка", Торонто, 1977, стор. 259.
Ціна $10.00

Любомирський, Степан:
СЛІДАМИ ЗАПОВІТУ
Частина I
Поховайте та вставайте
Видання Української Видавничої Спілки
в Лондоні та В-во „Гомін України" в Торонто,
Лондон — Торонто, 1985, стор. 371.
Тверда оправа $16.00

Любомирський, Степан:
СЛІДАМИ ЗАПОВІТУ
Частина II
Кайдани порвіте
Видання Української Видавничої Спілки
в Лондоні та В-во „Гомін України" в Торонто,
Лондон — Торонто, 1985, стор. 359.
Тверда оправа $15.00

Любомирський, Степан:
СЛІДАМИ ЗАПОВІТУ
Політичний роман-візія
Волю Окропіте
Частина III
Видання Української Видавничої Спілки
в Лондоні та В-ва „Гомін України" в Торонто,
Лондон — Торонто, 1986, стор. 470.
Тверда оправа $15.00

Новак, Микола:
НА СТОРОЖІ УКРАЇНИ
Власні спогади, історичні матеріяли, документи,
листування, архів
Накладом автора, Лос Анджелес, 1979, стор. 604.
Тверда оправа $35.00

Парфанович, Софія:
ПОПІД КИЧЕРОЮ ТА НАД ПОТОКОМ
Повість
Видавець П. Ямняк, Ню Йорк, 1974, друком
Компютопрінт Корпорейшен, Кліфтон, стор. 240.
Ціна $10.00

Парфанович, Софія:
У ЛІСНИЧІВЦІ
Видавництво Миколи Денисюка, Буенос-Айрес,
1954, з друкарні Каліфон, стор. 183.
Ціна $3.00

Парфанович, Софія:
НАШІ ДНІ
Накладом Романа Волчука, Авгсбург,
з друкарні Д. Сажніва, стор. 143.
Ціна $4.00

Парфанович, Софія:
ЗАГОРІЛА ПОЛОНИНА
Бойківські оповідання
Накладом Романа Волчука, Авгсбург, 1948,
з друкарні Д. Сажніва, стор. 87.
Ціна $3.00

Парфанович, Софія:
ЛЮДИ І ТВАРИНИ
Видавець Петро Ямняк, Ню Йорк, 1969, стор. 243.
Ціна $8.00

Петрівський, Михайло:
МРІЇ СЛЬОЗАМИ ОБЛИТІ
В-во Юліяна Середяка, Буенос-Айрес, Торонто,
1977, з друкарні Дорего, стор. 205.
Ціна $8.00

Полтава, Леонід:
ЧОГО ШУМЛЯТЬ ДУБИ
П'єса на 3 дії
Театральна Бібліотека ч. 1, Париж, 1950,
з друкарні Ніхіхін, стор. 31.
Ціна $2.00

Приходько, Микола:
ВІД СИБІРУ ДО КАНАДИ
Повість-хроніка
В-во Юліяна Середяка, Буенос-Айрес, 1979,
з друкарні Доррего, стор. 305.
Ціна $10.00

Савицька, Іванна:
З ПТАШИНОГО ЛЕТУ
Видавнича Кооператива „Червона Калина",
Ню Йорк, 1974, друком Г. А. Прес, стор. 138.
Ціна $5.00

Смолій, Іван:
НЕСПОКІЙНА ОСІНЬ
Роман
Бібліотека Прологу і Сучасности ч. 146.
В-во „Сучасність", 1981, стор. 376.
Ціна $10.00

Смолій, Іван:
МАНЕКЕНИ
В-во Миколи Денисюка, Буенос-Айрес, 1956,
стор. 151.
Ціна $3.00

Смолій, Іван:
У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'Ї
Повість
Видавництво і друкарня Свободи, Джерзі Сіті —
Ню Йорк, 1960, стор. 190.
Ціна $8.00

Солтисік, Олекса:
ТА ЗЕМЛЯ НАША
Повість
Накладом автора, Чікаго, 1960, друком
Метротон Прінтінґ Компані, стор. 356.
Ціна $10.00

Соневицький, Михайло:
ГОМІН ДАВНОМИНУЛИХ ВІКІВ
Накладом автора, Ню Йорк, 1955, стор. 143.
Передрук Львівського видання з 1938 р.
Ціна $6.00

Сосновський, Михайло:
ДМИТРО ДОНЦОВ
Політичний портрет
Друком Трідент Прес, Ню Йорк — Торонто,
1974, стор. 419.
Тверда оправа $15.00

Софронов-Левицький, Василь:
ЮНИЙ СКОМОРОХ
П'єса для молоді
Театральна Бібліотека ч. 1.
Торонто, 1972, з друкарні „Київ", стор. 303.
Ціна $12.00

Стоцький, Іван:
КЛЕПАЧІВСЬКИЙ РЕЙД
Видання Центральної Управи Союзу Української
Молоді, Лондон, з друкарні Української
Видавничої Спілки, стор. 180.
Тверда оправа $6.00

Тамарський, Юрій:
ПРИГОДИ ФІЛЬМАРА
Видавництво і друкарня Свободи,
Джерзі Сіті, 1986, стор. 453.
Тверда оправа $20.00
М'яка оправа 15.00

Удовиченко, Олександер:
ТРЕТЯ ЗАЛІЗНА ДИВІЗІЯ
Т. I
Матеріяли до історії Війська УНР
Рік 1919
Упорядкував: О. Вишнівський
В-во „Червона Калина", Ню Йорк, 1971,
друком В-ва Свободи, стор. 263.
Тверда оправа $15.00

Удовиченко, Олександер:
ТРЕТЯ ЗАЛІЗНА ДИВІЗІЯ
Роки 1920-1924
Т. II
Інтернування, „Ледяний рейд"
Матеріяли до історії Війська УНР
Рік 1920
В-во „Червона Калина", Ню Йорк, 1982,
Компютопрінт Корпорейшен, Кліфрон, стор. 230.
Тверда оправа $12.00

УСС
Українське Січове Стрілецтво і мазепинська ідея
Братство УСС-ів в 60-річчя
Головна Рада Братства УСС, Філядельфія,
1974, стор. 37.
Ціна $2.00

Филипчак, Іван:
БУДІВНИЧИЙ ДЕРЖАВИ
Історична повість з XII століття
В-во Юрія Середяка, Буенос Айрес, 1985,
з друкарні Доррего, стор. 150.
Ціна $8.00

Филипчак, Іван:
КУЛЬЧИЦЬКИЙ ГЕРОЙ ВІДНЯ
Історичне оповідання з XVII віку
Накладом Компютопрінт Корпорейшен,
Кліфтон, 1983, стор. 187.
Ціна $8.00

Филипчак, Іван:
КНЯГИНЯ РОМАНОВА
Кліфтон, 1984, друком Компютопрінт
Корпорейшен, стор. 165.
Перше видання в Коломиї 1927 року.
Ціна $8.00

Чапленко, Василь:
ЗОЙК та ІНШІ ОПОВІДАННЯ
В-во „Перемога", Бронкс — Буенос-Айрес,
1967, стор. 165.
Ціна $4.00

Чехут, Богдан:
РІДНИМИ ПЛАЯМИ
Пластова Видавництво „Молоде Життя",
з друкарні „Дніпро", Омага — Ню Йорк, стор. 155.
Ціна $6.00

Чапленко, Василь:
СПРАГА БЕЗСМЕРТЯ
Оповідання і п'єски
Ню Йорк, 1969, друком „Наша Батьківщина",
стор. 191.
Ціна $5.00

Юриняк, Анатоль:
ЛІТЕРАТУРНІ ЖАНРИ МАЛОЇ ФОРМИ
Інститут дослідів Волині ч. 42
Накладом Т-ва Волинь, Вінніпеґ, 1981,
друком Трідент Прес, 118 стор.
Ціна $5.00

Балей, Петро:
ОБЕЗЛЮДНЕНЕ СУСПІЛЬСТВО
Марксизм: утопія в теорії і терор у практиці
В трьох частинах
Видання Українського Культурного Осередку
в Лос Анджелес, 1981, 686 стор.
Тверда оправа, ціна $25.00

Зеров, Микола:
ЛЕКЦІЇ З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
(1798-1870)
Під редакцією Дорін В. Горзлін і Оксани Соловей
Видання Канадського Інституту Українських
Студій, В-во „Мозаїка", 1977, друком Гармоні
Прінтінґ, 269 стор.
Ціна $12.00

Костюк, Григорій:
У СВІТЛІ ІДЕЙ І ОБРАЗІВ
Вибране
Критичні історико-літературні роздуми
1930-1980
Видавництво „Сучасність", 1983, 537 стор.
Бібліотека Прологу і Сучасности ч. 155.
Ціна $20.00

Сірка, Йосиф:
РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТИ
ЛЕМКІВ ПРЯШІВЩИНИ В СВІТЛІ УКРАЇНСЬКОЇ
ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ
Серія: Монографії ч. 31.
Видання Українського Вільного Університету,
Мюнхен, з друкарні Ціцеро, 1988, 191 стор.
Ціна $10.00

Сосновський, Михайло:
НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ
ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ
Бібліотека Прологу і Сучасности ч. 112.
Мюнхен, 1976, 126 стор. Відбитка з журналу
Сучасність чч. 5, 6, 7-8.
Ціна $2.00

Стромецький, О.:
ЯК ТВОРИВ ГОГОЛЬ
Дослідження методів і джерел Гоголя
Видавництво Алабамського Університету
в Гантсвілі, Гантсвіл, 1985, з друкарні В-ва
М. Денисюка, 232 стор.
Ціна $15.00

Луців, Лука:
ЛІТЕРАТУРА і ЖИТТЯ
Літературні оцінки
В-во УНС Свобода, Джерзі Сіті, Ню Йорк,
року не подано, 480 стор.
Тверда оправа $30.00

Прокоп, Мирослав:
УКРАЇНА І УКРАЇНСЬКА ПОЛІТИКА МОСКВИ
Видавництво Сучасність, 1981, 176 стор.
Ціна $5.00

Sirka, Ann:
THE NATIONALITY QUESTION IN AUSTRIAN EDUCATION
The case of Ukrainians in Galicia 1867-1914
Peter D. Lang, Frankfurt am Main, Bern, Cirencester,
United Kingdom, 1979, pages 230.
Price $12.00

Тернопільський, Юрій:
УКРАЇНСЬКА ПРЕСА З ПЕРСПЕКТИВИ 150-ЛІТТЯ
В-во М. Коць, Джерзі Сіті, 1974, 174 стор.
Ціна $8.00

Svoboda Book Store
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни
6% продажного податку

ПОДЯКА

30-го листопада 1987 р. відійшов ненадійно у вічність, на 73-му році життя, мій Найдорожчий та Незабутній МУЖ

бл. п. інж.

МИХАЙЛО ВИКРИКАЧ-РОМАНЕЦЬ

залишивши у великім смутку родину в ЗСА та в Україні, багатьох колеґ, друзів та широку українську громаду.

Він відійшов у засвіти, з книжкою в руках, так тихо і спокійно, якою була його вдача та особовість. Мов за притором невидимого леза, скінчився неждано тривожний та тернистий шлях його дочасного життя, сповнений постійного пручання з ударами долі, постійної духової наснаги та спинання по стрімких щаблях науки й знання, завершене трьома науковими ступенями у Високій Технічній Школі в Данціґу та у Пенсільванському Університеті у Філядельфії.

Сповнена невимовного жалю за людиною, що присвятила все своє життя науці та праці, не зумівши, навіть частково, використати рахманну красу та радість дочасного життя, хочу тим шляхом висловити із глибини свого зболілого серця щиру подяку тим всім, які виявили пошану до Покійного та віддали йому останню прислугу своєю участю в Парастасі, похоронах та численними грошовими пожертвами в його пам'ять.

Щиро дякую пароховї церкви св. Йосафата о. С. Гутникові, о. митратові д-рові І. Біланичеві та о. крилошанинові Т. Бариляковї за проведення похоронів та виголошення зворушливих, прощальних промов в часі похоронних відправ.

Дякую щиро інж. В. Шиприкевичеві, д-рові В. Чумі, інж. Л. Яцкевичеві та п-ні Ярославі Куліш за теплі слова, виголошені в часі Парастасу та поминок.

Щиро-сердечно дякую всім, що в часі мого смутку і горя виявили мені багато серця та висловили мені співчуття особисто, телефонічно та писемно.

Дякую за чудові квіти родинам: Пясецьким, Решетилів, Мирів, Пирогів, Лукасевичів, Сасів, Чернюхів та всім своїм американським сусідам і співпрацівникам з праці.

Дякую із щирого серця всім жертводавцям за їх щедрі пожертви на релігійні та громадські українські цілі в пам'ять Покійного.

ВИКАЗ ЗЛОЖЕНИХ ПОЖЕРТВ

НА ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКВІ В ЛЮРДІ: Стефанія і Василь Надраґи та Марія і Омелян Ортинські.

НА ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ: д-р Б. і Л. Сілецькі, д-р Б. і О. Кульчицькі, Т. Р. Сілецькі, С. Шумська, М. Данилів, д-р І. і В. Чуми, Л. Ґільберт, І. Кусин, І. і Я. Качанівські, Д. і Л. Мири, Ю. Маркол, д-р Василь та Теодора Федорців, І. Хромяк, M. i R. McLaughlin, Т. і К. Ортинські, А. і С. Вонторські, Олена Филипович, Р. і О. Гаєцькі, С. і А. Вирста, Я. Савчук, І. і Є. Козак, родина Крупів, Е. і М. Капій, д-р Б. і О. Сас, П. Хромяк, А. Івасиків, І. Ільницька, М. і О. Нич, М. і О. Бугай, О. Лукасевич, родина Пиріг, Р. і Р. Когут, М. і І. Ліщинські, О. Гайдучок, В. Варварів, А. і Є. Харків, Т. і З. Чернюх, О. і Б. Казанівські, І. Райнер, О. і І. Строчан, Я. і І. Пенкальські, родина Санторе та Р. Циган.

НА БУДОВУ ЦЕРКВИ В ПОЛЬЩІ (ЗЛОЖЕНІ НА РУКИ о. І. ЯРЕМИНА): 50.00 дол., Ярослав Савчук, по 25.00 дол., д-р В. та І. Чуми, Р. і О. Гаєцькі, Я. і І. Качанівські, д-р О. і Б. Кульчицькі, д-р Б. і Л. Сілецькі, Р. і Т. Сілецькі, С. Шумська, Р. і У. Ґільберт, д-р Т. Федорців, д-р В. Федорців, д-р Б. Федорців, М. Федорців, Р. Федорців та 20.00 дол., М. і Г. Утриско.

НА КОНҐРЕСОВУ КОМІСІЮ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ: 100.00 дол., мґр Ярослав Савчук.

НА СХІДНЬО-ЕВРОПЕЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ ім. В. ЛИПИНСЬКОГО: 25.00 дол., Ірена і Володимир Медухи.

Разом .... 420.00 дол.

НА ПЕРЕБУДОВУ УКРАЇНСЬКОГО ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРУ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ: 200.00 дол., родина Мирів, по 100.00 дол., Марія Романець, Лев і Леся Яцкевич, Т-во Українських Інженерів, по 50.00 дол., Стефа і Володимир Кебуз, родина Насевичів, 45.00 дол., Люба і Маркіян Онуферко, по 25.00 дол., Богдан та Ірена Гнатюки, д-р Василь та Теодора Федорців, Софія і Александер Вонторські, Орест і Меліта Мартинович, Зенон і Галина Кохановські, по 20.00 дол., Володимир Винницький, Марія Данилів, Ярослав Цюк, Оля і д-р Богдан Саси, Дарія Химич, Ірена Ільницька, Лев і Ірена Кушнірі, Ольга і Роман Гаєцькі, Володимир і Ірена Чуми, Ярослав і Ірена Качанівські, Рома і Роман Когут, А. і М. Дідух, по 15.00 дол., Іван і Ольга Строчани, по 10.00 дол., Ірина Козак, Іванка Ліщинська, Олександра Івасиків, Зенон Чернюх, Зенон і Людмила Чайківські та Марія Куземська.

Разом .... 1,085.00 дол.

Моя подяка була б не повна, якщо б я не подякувала ще ISI („Інститутові Наукових Інформацій") у Філядельфії, що його науковим співробітником був мій бл. п. Муж впродовж останніх 26 років, пам'яті якого цей Інститут присвятив найновіше число свого журнала "Current Chemical Reactions" (CCR), January 1988, volume 10, issue 109.

Хай Всевишній Бог винагородить сторицею усім Вам за Ваше золоте серце та вияв пошани для пам'яті мого незабутнього Мужа.

МАРІЯ РОМАНЕЦЬ, дружина

Кобзарський виступ В. Мішалова

Дітройт — місто осідку Капелі Бандуристів. Хоч ми може не чуємо її частіше як інші міста, однак то все, що торкається кобзарського мистецтва, знаходить у нашому місті жвавий відгук.

Так було і 26-го лютого цього року, коли з концертом-доповіддю виступив Віктор Мішалов. Вечір був організований культурно-громадським клюбом і на нього прибула численна публіка.

В. Мішалов — прізвище не нове для дітройтської громади. Вже на першому концерті Капелі під новим дириґентом Володимиром Колесником він мав сольову інструментальну точку. Це доказ, що такий дириґент як Колесник уважав його гідним такого вирізнення.

Постать — інтриґуюча. Бо ця молода людина, народжена в Австралії, появляється в осідку капелі, де багато знаменитих бандуристів, і відразу виявляється віртуозом гри на бандурі.

Коли прослідити історію його життя, то відкривається, що це пристрасне замилування до бандури є наслідком плеканої атмосфери родинної хати та особистого нахилу до музики. Бо в тій родинній хаті завжди була бандура. Батько грав і приходили гості, що також грали на бандурі. Малий хлопець бачив це і чув цей інструмент, втягаючи в себе його звук та мелодії пісень. І відізвалася в ньому любов до цього інструменту, який віками служив нашому народові як засіб збереження історичної пам'ти і як вияв музичного генія нашого народу. Батько, будучи свідком захоплення сина цим інструментом, сприяв його нахилові. Його технічне опанування гри поступає швидко вперед. Він нав'язує контакт з Дітройтом. Григорій Китастий, відомий зі своєї готовости завжди помогти молодим, пересилає ноти, подає поради. Він почувається вже настільки сильним, що починає організовувати курси гри на бандурі. Брак інструментів спонукав його звернутися до Києва, і йому прислали 70 бандур. В один час на курсах має 90 учнів.

В 1978 році дістав стипендію і приїхав до Дітройту, до Капелі. В часі одного концерту в Вінніпеґу совєтський консул запросив його до Києва. Солідно вже приготований, дістав стипендію і поїхав на дворічні студії в Україну. Там дістався до консерваторії, відтак вписався в університет. Як студент користав з університетської бібліотеки, в якій знаходив багато рідкісних матеріялів, що відносяться до бандури.

Здобувши в цей спосіб широкі теоретичні і практичні знання, він повернувся до Австралії, де закінчив музикологію та педагогічні курси, які дозволяють йому вчити в школах. Розвиває активну публіцистичну діяльність, видає підручники гри, пише статті на теми історії бандури та інших народних інструментів. Що дуже цінне, він також компонує. Нагграв три платівки, остання четверта, тільки тепер закінчена (з козацькими думами).

Своє віртуозне опанування бандури він виявив, виконуючи кілька старинних дум, такі як „Дума про Марусю Богуславку", співаючи їх так, як ми собі уявляємо, співали кобзарі. Це правдоподібне відтворення їх оригінальности було для публіки найбільш цінним та цікавим пережиттям. Він демонстрував також різні типи бандур, пояснюючи їх технічні притаманності, а також розповідав про долю деяких бандуристів, з якими чомусь траплялися дивні нещасні випадки, які робили їх каліками.

Він був щедрий своєю програмою, яка залишила у присутніх дуже праємний спогад і бажання в недалекому майбутньому знову його почути.

Володимир Баран

Фільм — це найважливіший засіб інформації

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. К.). — Здається, що наш кінопродуцент Ярослав Кулинич це одна із найбільш відомих постатей в українській вільній громаді. Чи можна собі навіть уявити українську культуру, політичну чи товариську імпрезу, на якій його не було б, завжди обладованого фільмовими і фотографічними апаратами, завжди готового схопити на плівку все, що діється.

Ми всі так привикли до того, що навіть ніколи, мабуть, не застановляємося, чому він це робить і як здобуває він із такого зайняття можливості життя, коли виробляючи сотки знимок і тисячі стіп фільмової стрічки хоче затримати на майбутнє кожний прояв українського життя поза границями батьківщини.

Тому, коли раз він приходить до редакції „Свободи" не лише, щоб дарувати нам щедрою рукою знімки, які він зробив при нагоді недавнього перебування в УНС, а щоб розповісти про свої зусилля і мрії — ми слухаємо зі здивуванням його слів і дивуємося одержимости цієї людини, що працює над великим ділом, не маючи до того ані фінансової, ані моральної підтримки нашої громади.

Вже від десять років Я. Кулинич працює над великим задумом-епопеєю „Україна в огні", в якому має бути представлена історія українського народу впродовж віків. Він пильно вибирує потрібні до цього фільму прилоги, вишукує мистців, які своїми картинами можуть заповнити цю частину історії України до якої немає відповідного документального матеріялу, використовує знімки і фільми з найновіших часів, роз'їздить по світі, шукаючи за джерелами. До всего треба підібрати також відповідний музичний підклад і коментар.

Я. Кулинич розповідає в редакції „Свободи" про свій проєкт.

Здається цей задум не під силу одної людини, а все ж Я. Кулинич над усе хоче цей понад двогодинний фільм закінчити ще у цьому році, щоб він був важливим вкладом у відзначування 1000-річчя Християнства. Своїм ентузіязмом і своєю наполегливістю він зумів захопити цілий ряд осіб, що у різних ділянках дають йому допомогу. І так сценарій написав Леонід Полтава, письменник і журналіст, коментар виголошують Оля Кириченко і Юрій Денисенко, за відповідні картини дбають Марія Ясінська-Мурована, наша відома співачка, і мистець Володимир Бачинський, музичне оформлення дає Михайло Лев, а у виконанні фільму допомагають Микола Голодик і Осип Старостяк. Мистецькі картини виконали: Петро Андрусів, Леонід Бенцель, Надія Сомко, Лідія Сушків.

Але таки душею того великого задуму залишається Я. Кулинич і тому ми не дивуємося, що після стількох років праці він дещо розчарований байдужістю до цієї справи української громади, яка приймаючи його працю, як самозрозумілу, ніяк не застановляється скільки сили, часу, а передусім гроша, вона вимагає.

А тим часом хіба кожному ясне теперішнє значення і сила кінематографії, яку ми дослівно майже кожного дня завважуємо. Пригадаймо собі ось хоча б силу фільмів про голокост, чи порушення і цікавість, яку викликав наш український фільм про Великий голод. Здається його поширення зробило серед пересічних чужинців більшу пропаганду, як усі наукові та інші довідки і брошури, які досі появилися на цю тему.

Тому, коли фільм „Україна в огні" дійде вкінці до глядача він матиме значення не лише для українців, але із англійським текстом в першу чергу буде знаменитим інформаційним матеріялом для не-українців. Це значення фільму, вимагає особливо доброго технічного виконання і солідної праці. І тут знову повертаємося до найважливішого чинника, що лежить колодою у ніг нашого ентузіяста-фільмара, а це: фонди. Як він признається нам бракує до закінчення фільму принайменше 100.000 ам. дол., хоча досі вже видано майже 200.000 дол. Все це на перший погляд великі числа. але як подумаємо скільки тепер коштують фільми, що їх бачимо у телевізії чи в кіно, то добре знаємо, що їх продукція іде не в тисячі, а в мільйони долярів.

Чи найдеться серед нашої спільноти досить осіб, щоб зрозуміли важливе значення праці Я. Кулинича? Правда, фільм стоїть під патронатом Світового Конґресу Вільних Українців, в одному із останніх чисел нашого щоденника появилася листа меценатів та добродіїв, що зложили вже свої датки на ту ціль, але все це не зміняє факту, що бракує ще 100,000 дол.

Чи допоможемо нашому ентузіястові у закінченні великого діла?

Датки можна висилати на адресу: Film Fund for „Ukraina v Ohni", No of Account 9965, Self Reliance, 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003.

Міжнародний...

(Закінчення зі ст. 2)

дослідник світової науки познайомиться з проблемами українського Тисячоліття.

Хоч Равенський конгрес є науковою подією, сам факт що світова наука виступає під гаслом „Міжнародний конгрес присвячений Тисячоліттю Християнства на Русі-Україні", з підзаголовком „Святе Тисячоліття Руси-України", робить з неї політичну акцію світового маштабу. Організатори конгресу все мали на увазі свою відповідальність перед українським Тисячоліттям.

Конгрес відбуватиметься у конгресовім будинку Teatro Rasi, що приміщується на вулиці Via di Roma, номер 39.

Хоч конгресові доповіді та дискусії матимуть чисто науковий характер, конгрес не виключає гостей. Заінтересовані нефахівці можуть дістати програму конгресу у канцелярії УНІГУ (1583 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138), а у справах резервацій готелю погодився допомагати італійський комітет. Прошу звернутися на адресу: Donatella Magnani Hotel Central Byron Via IV Novembre 48100 Ravenna (тел. (0544) 33479-22225; telex 551070 Byron I.)

Справи лету до Больонії треба полагодити у своїх місцевих туристичних агенціях.

З діяльности...

(Закінчення зі стор. 4)

Варто згадати ще кілька акцій Крайового Комітету.

У грудні 1987 року Крайовий Комітет запропонував Президії СКВУ звернутися із закликом до Крайових Комітетів Тисячоліття у всіх країнах українського поселення приєднатися до американського терену і зорганізувати по містах, де живуть українці день молитовного об'єднання на неділю 29-го травня 1988 року, щоб тим заманіфестувати єдність української діяспори у час великого Ювілею Тисячоліття Хрищення Київської Руси-України.

У четвер, 18-го лютого 1988 року голова Ділового Комітету д-р Юрій Солтис нав'язав контакт з Архиєпископом Яковосом, екзархом Константинопольського Патріярха на Північну і Південну Америку, у справі підтримки ідеї українського Тисячоліття Християнства.

Крайовий Комітет був співпатроном величавих концертів у Лінкольн Центрі в Ню Йорку 14-го лютого ц.р. і в Атланті, Джорджія, що влаштовувала Фундація ім. Мазепи у співпраці з УНСоюзом.

Цього місяця Крайовий Комітет видав пресовий посібник, який можна вже замовляти в канцелярії Комітету у Ню Йорку. Є пляноване видання пропам'ятної ювілейної книги.

Це далеко не вся діяльність Крайового Комітету, але цей опис дає українській громаді загальну картину цього, що Комітет досі зробив.

Вшанували ветерана

Неділя, 7-го лютого ц.р., була для громадян Ст. Пітерсбургу знаменним днем. Понад 60 приятелів зібралися в ресторані „Брадфорд", щоб вшанувати 75-ліття Івана Когута, довголітнього голову Українсько-Американського Товариства, а також голову місцевого церковного комітету.

Маріон Сеник, близький приятель І. Когута привітав присутніх, а потім в короткому слові розповів про довголітню працю ювілята в тутешній українській громаді. Він побажав йому міцного здоров'я, щоб і далі міг служити громаді.

Брат Михайло — монах св. Лева в сусідній місцевості, провів молитву, а В. Скат, приятель І. Когута, розповів про дружбу з ним на протязі останніх 40 років. Стефанія Цегельська зробила короткий огляд своєї громадської співпраці з І. Когутом у тутешній українській громаді. В. Черевко підкреслив діяльність І. Когута та розповів про здобутки громади завдяки йому. Громада побудувала велику залю, де тепер відбуваються всі громадські та церковні імпрези. Іван Когут познайомив нашу громаду з іншими національними групами для спільної співпраці на політичному і громадському полі. Завдяки стараннням Когута губернатор стейту Фльориди підписує кожного року проклямацію з нагоди свята 22-го Січня — проголошення української самостійної держави.

Щоб гідно вшанувати 75-ліття ювілята, присутні склали 960 долярів на громадські цілі: на Український Науковий Інститут Гарвардського університету, Енциклопедію України, Український Музей в Ню Йорку, ЗУАДК. І. Когут подякував усім за пам'ять та за приємну несподівану зустріч. Відспіванням Многоліття закінчилася ця приємна для всіх імпреза.

В. Черевко

Величавий показ української церковної музики

У неділю, 29-го травня цього ювілейного року, о год. 4-ій по полудні королівська концертова заля Роял Алберт Голл буде місцем, у якому відбудеться велика маніфестація української хорової культури та духовости. Цей день буде кульмінаційною точкою великих зусиль як з боку виконавців програми, що охоплюватиме 400 років творчости української церковної музики так з боку організаторів і кожної людини нашого острова, яка чимось причинилася до того, щоб ці ювілейні торжества відбулися на рівні народу з 1000-літньою християнською культурою. Зрештою, ми у вільному світі маємо священний обов'язок відзначити ці торжества також в імені українського народу, який не має можливости у підсовєтській дійсності гідно відзначити таку важливу подію, як 1000-річчя Хрищення Руси-України.

До програми у Роял Алберт Голл ввійдуть зразки української бароккової музики, якої дотепер більшість людей нашого тутешнього поселення не мали нагоди почути, а деякі з цих зразків — це перлини української клясичної хорової творчости.

Крім зразків творчости таких славних композиторів, як Микола Дилецький, Максим Березовський, Дмитро Бортнянський, Артем Ведель, Михайло Вербицький, Кирило Стеценко, Микола Лисенко і інші, почуємо одноголосну стихиру з XVII століття, Ектенію п'ятиголосну з XVII століття, „Божественний гром" з XVII століття тощо. До виконанння цієї програми заанґажовано відомі хори з нашої діяспори, які вивчають цю спеціяльну програму вже понад 14 місяців. Коли хтонебудь мав би сумніви чи варто приїхати на концерт до Лондону з Шотляндії чи північної Англії, то нехай подумає про такі хори, як „Думка" з Ню Йорку під керівництвом Семена Комірного, „Візантійський хор" з Голляндії під керівництвом д-ра Мирослава Антоновича чи дівочий хор „Веснівка" з Торонто, Канада, під керівництвом Квітки Кондрацької. Або візьмімо наш ювілейний хор 1000-ліття з Великобританії. Це, мабуть, єдина хорова капеля у діяспорі, створена з різних хорів чи їхніх частин, нараховуючи коло 200 голосів. Вони з'їжджаються до Манчестеру на спільні проби з таких міст як Ковентрі, Нотінґгам, Олдгам, Рочдейл, Брадфорд, Тодморден, Болтон, Лідс і. т. д. Спочатку на місцях вони вивчають зі своїми диригентами репертуар, а згодом щодругої неділі по 6-7 годин співають спільно у Манчестері. На 200 членів об'єднаного хору 75 відсотків — це активна українська молодь. І коли чується часом запити де є та молодь, то треба відповісти, що певна частина її у хорі 1000-ліття. Ювілейний хор зорганізувався довкруги заслуженого хору „Гомін" під керівництвом Ярослава Бабуняка. Він і Павло Гунька, між іншим, провадять також хором „Трембіта". Інші хори це: „Русалка Дністрова" з Манчестеру, керівник Павло Гунька, „Боян" та „Заграва" з Нотінґаму, керівник Мирон Бучок, „Верховина" та „Волошки" з Ковентрі, керівник Степан Гунька, „Діброва" з Брадфорду, керівники Степан Замулінський та Ярослав Шутка, і співочий гурток з Лідс, керівник Петро Ревчук. У ювілейному хорі панує ентузіязм та зрозуміння до цих великих надходячих торжеств. Тут співають і помагають члени різних поколінь, від ветеранів хорового мистецтва, як от Остап Пицко, до 16-літніх хористок з різних місцевостей Англії. Усіх їх в'яже спільна ціль — якнайкраще відзначити цей найбільший ювілей Української Церкви і народу. Хористи, а також і танцюристи, що виводитимуть хороводи, вкладають у це колосальну енергію і працю. Хороводи є під керівництвом довголітніх і заслужених керівників і хореографів танцювального ансамблю „Орлик", Марії Бабич та Дмитра Парадюка, більшість членів якого будуть виконавцями спеціяльної в'язанки цих танців. Інші члени гуртка походять з різних місцевостей та ансамблів. Ціла програма виступів, як у Лондоні так і Римі, є так подумана, щоб проілюструвати літургічні співи та традиції древніх часів українського християнства і так хронологічно аж до наших часів показати, який колосальних вклад зробив український народ у скарбницю загальнохристиянських вартостей та мистецтва.

Із зразків сучасної музики буде виконано псалом „Воздайте славу Господеві". Це композиція проф. Андрія Гнатишина, визначного українського композитора і диригента, що живе і працює вже понад півстоліття у Відні. Згаданий твір своїм стилем і духом написаний згідно з традиціями церковної музики в Україні. Проф. Гнатишин, який закінчив 80 років життя, написав його з нагоди 1000-ліття Хрищення України. Варто згадати, що Крайовий Комітет Тисячоліття запросив проф. Гнатишина бути свідком нашого торжества, а одноразово послухати, як об'єднані хори у кількости коло 400 голосів вперше виконають його твір. До ведення програми заанґажовано визначну особистість музичного і взагалі англійського культурного світу Ричарда Бейкера, який крім своєї музичної програми у радіо Бі-Бі-Сі, дуже часто є коментатором на найбільших музичних і інших імпрезах, і то не тільки у Великобританії, але також і за кордоном.

У скорому часі члени ювілейного хору, а також і українські установи і книгарні будуть мати у продажу квитки вступу. Купуйте їх наперед. Не жалійте видати грошей на так шляхотну, актуальну та потрібну справу. Видатки цієї імпрези є колосальні. Допоможіть своєю участю довести до успішного кінця цей великий плян.

Володимир Луців

В суботу, 26-го березня 1988 р.
У 20-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього МУЖА І ТАТА

св. п. д-ра
ЄВГЕНА ГРИБОВИЧА
ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
буде відправлена
в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
Рідних, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного й пом'янути в тихій молитві про спокій Душі Його.

Дружина — АНАСТАЗІЯ з доньками — МЕЛАНІЄЮ І НАТАЛІЄЮ з мужем АНДРІЄМ ГОЛИНСЬКИМ

„ТИХО СПИ БЕЗ ТРИВОГ..."

У глибокому смутку ділимося болючою вісткою, що 12-го березня 1988 р. у ранніх годинах відійшов від нас несподівано у Вічність
наш Невіджалуваний
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, ШВАҐЕР, ВУЙКО, СТРИЙКО І СВАТ

бл. п. маґістер філософії
ЮРІЙ БОГДАН КОРДУБА

нар. 7-го травня 1904 р. у родині о. Петра та Софії Кордубів.

ПАРАСТАС відбувся у неділю, 13-го березня 1988 р. у похоронному заведенні Колодій-Лазута, Парма, Огайо.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 14-го березня 1988 р. в українській католицькій церкві св. Покрови у Пармі, Огайо.

Тлінні Останки зложено на українськім католицькім кладовищі св. Петра і Павла у Пармі, Огайо.

У безмежному смутку залишив:
дружину — МАРІЮ з КОВЧІВ
синів —
ТАРАСА з дружиною ІРЕНОЮ та донями ЛЯРИСОЮ І ЛЮБОМИРОЮ
д-ра ЖДАНА з дружиною ОКСАНОЮ та донею ТИРСОЮ
проф. БОРИСА з дружиною ҐЕЗЕЛЕЮ та синами БОРИСА II І АНДРІЯ та доню ЛІСУ-МАРІЮ
братів —
інж. ДАМЯНА з родиною
ВОЛОДИМИРА з родиною
сестру — МАРІЙКУ з родиною
сестрінків —
о. д-р КУРИЛАСА БОГДАНА
д-р КУРИЛАСА РОМАНА з родиною
ЙОСАФАТА КУРИЛАСА з родиною
д-р ЛЮБУ С. з КУРИЛАСІВ з донею
ГЛУХОВЕЦЬКОГО ЕМАНУЕЛЯ з родиною (Канада)
ГЛУХОВЕЦЬКОГО ЯРОСЛАВА з родиною (Канада)
двоюрідного брата — ЛИТВИНА ЯРОСЛАВА з родиною
кузенів —
СТАСЮКА МАРКІЯНА з родиною
СТАСЮКА МАРІЯНА (МАКО) з родиною
братанка — РУБІНҐЕР ОЛЯ з родиною
та ближчу і дальшу родину: КУПЧАКИ, М. БОДНАРІ, КОВЧІ з Клівленду, КОВЧІ з Канади та ТРУШІ

„Барвінок" у Клівленді

У вівторок, 15-го березня в просторій залі української католицької катедри св. Йосафата у Пармі відбувся успішний концерт фолкльорної групи „Барвінок" з Бразилії. Українська публіка Великого Клівленду по береги виповнила залю і балькон. Було також багато молоді. Приємно було бачити численне духовенство з Владикою Робертом Москалем у проводі.

„Барвінок" вокально-танцювальна група, зорганізувався ще в 1930 році при Хліборобсько-Освітньому Союзі та Українсько-Бразилійському Клюбі в місті Куритиба в Бразилії. Туга за рідним краєм і душевний гін затримати свою ідентичність, традиції і культури надбання нашого поневоленого народу були якраз тим моттом, напрямними і метою заснування цієї культурної одиниці. Зі слів провідника ансамблю Ярослава Волощука ми довідалися, що в Бразилії живе коло 300.000 українців. Треба пам'ятати, що багато з них, особливо рільники, живуть в дуже невідрадних і важких матеріяльних обставинах і треба їм допомогти. Тому дуже позитивним явищем була ініціятива наших релігійних і світських організацій ЗСА і Канади, а то і окремих осіб, як наприклад, нашого мецената д-ра Миколи Ценка з Филядельфії, зорганізувати практичну матеріяльну допомогу нашим поселенцям у Бразилії на закуп поля, машин.

Вокалісти мусіли числитися з неакустичною залею. В загальному ціла програма була різноманітною і цікавою, а виконавці робили дуже симпатичне і гарне враження. Також треба підкреслити оригінальну і тонку інтерпретацію і хореографію, як, наприклад, в танку „Вечір з поля", де дівчата у гарних строях з барвистими віночками формують різні для ока милі і сентиментальні позиції і кола, а знову хлопці в „Гопаку" з піками і шаблями бравурно і неустрашимо, але дуже еластично та м'ягко скачуть. Шкода тільки, що танцюристи не могли вповні показати свої полети і вискоки, бо танцювальна площадка на сцені була трохи замалою і відчувалося, що вони не могли як слід розігнатися. Насувається мимоволі на думку: скільки живучости, темпераменту, здібности, ностальгії і замилування в серцях і тілі оцих наших українських дітей з Бразилії. Зі солістів гарне враження зробила також С. П. Сисак, меццо-сопрано, в піснях „Соловейко", „Жалі мої жалі". П. Сисак має мелодійний і збалянсований голос і співала зрівноважено. В пісні „Червона рута", комп. В. Івасюка виступав соліст тенор П. А. Лищинський і вив'язався бездоганно. Публіка з ентузіязмом і рясними оплесками сприймала кожну точку програми. Наприкінці відспівано дві американські пісні, на що, особливо молодь, зареагувала спонтанно.

Виступає „Барвінок" — українська фолкльорна група з Куритиби.

Присутній на концерті Владика Роберт в асисті двох дівчаток з китицями квітів вітав гостей в імени цілої епархії, від себе, голови Злучених Організацій Клівленду мгра Василя Ліщинецького та цілого громадянства, дякуючи за успішний концерт і виявив свою і нашу радість, що українці в Бразилії тримаються своєї церкви, свого народу і традицій. Згадав, що будучи на візитації Патріярха з єпископами він був очевидцем незабутнього спектаклю, коли тисячі молоді брали активну участь у відправах в Бразилії і співали молитовні пісні.

Опісля діти вручили квіти П. Волощукові, а він з жестом передав одній з танцюристок. Потім вітав ансамбль мгр Ліщинецький, мол., в імени танцювальної групи „Каштан" Великого Клівленду, а дві дівчини в українських строях передали гостям квіти. До речі, „Каштан" дуже зайнявся групою „Барвінок", розмістив членів групи по приватних домах, а наступного дня, в середу, у вільний від концертів день, гості провели спільно на звиджуванні міста і околиць та українських культурних надбань Клівленду і Парми.

Д-р Володимир Боднар

І. Чижович знов очолив УСО „Тризуб"

На 38-их Загальних зборах УСО „Тризуб" у Филядельфії, які відбулись 28-го лютого ц.р., обрано одноголосно інж. Ігоря Чижовича головою цієї заслуженої організації.

Зі звітів членів уступаючої управи було видно, яку колосальну працю пророблено в минулому році. Уступаючий голова інж. Орест Лесюк прочитав свій старанно підготований звіт про працю, заступник голови інж. Богдан Сірий звітував про будівельні справи. Про господарські справи звітували заступник голови Ярослав Козак і інж. Іван Скіра, за фінансову комісію комісію звітував Маріян Коженьовський, заявивши, що завдяки жертвенности нашої громади тризубівський довготерміновий довг значно зменшився, залишилось до сплачення коло 80.000 долярів, але він вірить, що при допомозі нашої громади цей борг буде сплачений у наступних двох роках.

В останньому році покрито асфальтом в'їздну дорогу, яку уфундував знаний молодий підприємець з Вільмінґтону Іван Гинянський. Завдяки нашим українським фінансовим, і забезпеченевим установам, як УНС „Провидіння", „Українська щадниця", „Самопоміч" та Братський Союз будуть закінчені гараж і два менші павільйони та буде збудований чотириполевий тенісовий корт.

Тризубівка чимраз більше набирає вигляду не тільки спортового центру, але як кажуть американці, „каунтри клюбу": вона є місцем спортових і товариських зустрічів молодих і старших. Цього року вона буде місцем всеукраїнської олімпіяди для вшанування 1000-ліття українського Християнства.

Ігор Чижович

Новообраний голова, який також очолює олімпійський комітет, у своєму звіті подав свої пляни праці: збільшення членства, побудова тенісових кортів ще до початку олімпіяди, відкриття ресторану для цілої української громади, з дальших плянів — побудова гімнастичної залі, басейну та поширення спортової програми. Щоб це все здійснити, він закликав членів до активної допомоги в розбудові цього спортово-розвагового центру.

Ігор, як його називають близькі приятелі, є улюблений і шанований филядельфійською громадою. В молодих своїх літах був пластуном, спортовцем (колись грав копаний м'яч, а тепер гольф), і американським вояком, зкінчив Дрексел університет і займає високу позицію в американській індустрії та має великі провідницькі здібности.

Віримо, що під його проводом „Тризуб" буде розвиватися та прибере не тільки форму спортового, але й розвагового характеру для неспортовців.

Ярослав Качай

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО МАРТИНЮК, член УНС Відд. 204-го ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н.Й., помер 22-го січня 1988 року на 91-му році життя. Нар. 4-го липня 1896 року в Україні. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку дочок: Ненсі Вас і Лесю Нікольс, зятя Бернарда Вас, п'ять внуків і одного правнука. Похоронні відправи відбулися 27-го січня 1988 року з православної церкви св. Володимира в Ню Йорку, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Мирон Заліпський, секр.

ФРЕНСИС Т. ЛОДЖУК, член УНС Відд. 321-го ім. свв. Петра і Павла у Феніксвіллі, Па., померла 15-го січня 1988 року на 93-му році життя. Нар. 28-го лютого 1895 року в Україні. Членом УНС стала 1942 року. Залишила у смутку 4-ох синів і дві дочки, брата і сестру, четверо внуків і 4-ро правнуків. Похорон відбувся 19-го січня 1988 року на цвинтарі свв. Петра і Павла у Фініксвіллі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Дмитро Цюк, секр.

МАРІЯ ЗАВАЛИКУТ, член УНС Відд. 39-го Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н.Й., померла 8-го лютого 1988 року на 93-му році життя. Нар. 1896 року в селі Кривеньке, пов. Чортків, Україна. Членом УНС стала 1959 року. Залишила у смутку внучку Рому Саляк з мужем д-ром Василем, правнуків Ірену і Олеся, братаницю Марію Кульчицьку з мужем Евстахієм та дітьми Олегом та Адріяною, зятя мгр-а Михайла Рубича та ближчу і дальшу родину на еміграції та в Україні. Похорон відбувся 12-го лютого 1988 року на цвинтарі Св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ІВАН ФРИЦ, шеф поліції міста Джерзі Сити, член УНС Відд. 171-го ім. Лесі Українки в Джерзі Сити, Н.Дж., помер 7-го лютого 1988 року на 63-му році життя. Нар. 1925 року в Джерзі Сити, Н.Дж. Членом УНС став 1975 року. Залишив у смутку дружину Антонетту, сина Івана, п'ять братів і три сестри. Похорон відбувся 11-го лютого 1988 року на цвинтарі Святого Хреста в Норт Арлінґтоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Стелла М. Расн, секр.

МСТИСЛАВ ДОЛЬНИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 153-го ім. Л. Мишуги у Філядельфії, Па., помер 20-го грудня 1987 року на 70-му році життя. Нар. 1917 року в Шандрівці, Зах. Україна. Членом УНС став 1980 року. Залишив у смутку брата, сестру, синів Юрка і Мирона, доньку Ірену та внуків. Похорон відбувся 24-го грудня 1987 року на цвинтарі Св. Марії в Абінґтоні, Філядельфія, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ІРИНА ЧОРНОБІЛЬ, член УНС Відд. 153-го ім. Луки Мишуги у Філядельфії, Па., померла 23-го січня 1988 року на 54-му році життя. Нар. 11-го квітня 1933 року в Бучачі, Україна. Членом УНС стала 1963 року. Залишила у смутку мужа Зенона, доньок Мотрю Сосенко і Марту та сина Ігоря. Похорон відбувся 27-го січня 1988 року на цвинтарі Св. Марії (Факс Чейс) Філядельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА ФЕДОРОВИЧ, член УНС Відд. 245-го Т-ва „Запорозька Січ" в Трентоні, Н. Дж., померла 9-го лютого 1988 року на 84-му році життя. Нар. 1903 року в Хирові, Украна. Членом УНС стала 1947 року. Залишила у смутку доньку Любу Говнюк, сина Зенона, чотири внуки і три правнуки. Похорон відбувся 12-го лютого 1988 року на цвинтарі Св. Марії в Трентоні, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Мартиненко, секр.

ТЕОДОР ТИМОЧКО, член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш., помер 16-го січня 1988 року на 84-му році життя. Нар. 1904 року в Малощівці коло Тернополя, Україна. Членом УНС став 1971 року. Залишив у смутку дочку Лесю з мужем Ігорем двома внучками і правнуком, сина Дмитра з дружиною Дарією з двома внуками і багато друзів. Похорон відбувся 19-го січня 1988 року в українськім національнім мавзолею у Вашінґтоні, Д.К.

Вічна Йому Пам'ять!

Стелла Федик, секр.

ЗЕНОН СТЕФАНСЬКИЙ, член УНС Відд. 243-го ім. св. Михаїла в Чикаго, Ілл., помер 6-го лютого 1988 року на 67-му році життя. Нар. 1921 року в Україні. Членом УНС став 1962 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, дочку Віру Венессу Дір з мужем, сестру Ірену Куц, брата Лева і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 9-го лютого 1988 року на цвинтарі св. Хреста в Каламет Ситі, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Турчиновський, секр.

Вірмени...

(Закінчення зі стор. 1)

подій в Сумгаїті. Я думаю, що нас чекають трагедії гірше тієї, що сталася в Сумгаїті", — сказав Арікян кореспондентові Ассошієйтед Пресс.

У вівторок, 22-го березня, ТАСС передав, що „Президія Верховної Ради Російської Федерації обговорить непорозуміння, що виникло між Вірменією і Азербайджаном і закликав Президію Верховної Ради СССР прийняти рішучі заходи для дотримання совєтської конституції на території обох республік". ТАСС заявив, що Президія Верховної Ради Російської Федерації „висловила тугу і тривогу з приводу становища в Нагірно-Карабахській автономній області, Азербайджані і Вірменії".

На думку західніх журналістів, акредитованих у Москві, нічого конструктивного ні Президія Верховної Ради Російської Федерації, ні інші подібні президії зробити не можуть. Влада в країні належить Комуністичній партії, а не „президіям", і справи внутрішньої політики вирішує Політбюро ЦК КПСС на чолі з Горбачовим, а не „верховні ради", в завдання яких входить автоматичне схвалення рішень, прийняте партійними органами.

ДИК МУР, РЕЧНИК Американської федерації телевізійних і радієвих артистів, заявив, що актори і диктори телевізійних реклям оголосили страйк в понеділок, 21-го березня ц.р. Страйк проголошено в крайовому маштабі після того, як перервано наради в справі нового контракту профспілки.

ІНДІЙСЬКИЙ УРЯД, а зокрема департамент туризму, звернувся за допомогою Уряду ЗСА розплянувати відновлення Тадж Магалу та городу культури довкола нього. Виявляється, що Уряд ЗСА погодився допомогти й вже цього місяця дев'ять експертів з Крайової Служби парків виїде до Аґри в Індії, де знаходиться цей 340-літній мавзолей з білого мармуру.

Міністерство...

(Закінчення зі стор. 1)

ми історикамі-експертами в конкретних справах.

6. Прокуратура СССР буде надавати історикам-експертам з Міністерства юстиції Канади оригінальні архівні документи (історичні, юридичні та інші матеріяли) у зв'язку з рослідуванням конкретних справ нацистських злочинців.

7. Прокуратура СССР буде дозволяти державним обвинувачам і історикам-експертам з Міністерства юстиції Канади відвідувати місця вчинення злочинів і фотографувати ці місця і предмети, які могли б бути використані, як докази.

8. Прокуратура СССР буде надавати можливість державним обвинувачам з Міністерства юстиції Канади вільно задавати запитання свідкам у присутности істориків-експертів з Канади.

9. Прокуратура СССР буде надавати державним обвинувачам з Міністерства юстиції Канади для допиту свідків всі протоколи зізнань та інші докази, раніше одержані від свідків, які є у розпорядженні прокуратури СССР.

10. Прокуратура СССР буде дозволяти канадським державним обвинувачам діставати підписані свідками заяви та інші письмові зізнання свідків.

11. Прокуратура СССР буде надавати Міністерству юстиції Канади копії оригінальних документів, які вона має, засвідчені згідно з формою, принятливою для канадського суду.

12. Коли канадський суд зробить запит про одержання доказів в СССР:

а) прокуратура СССР буде робити все можливе, щоб надати такі докази;

б) канадські представники будуть діставати докази відповідно з канадськими доказовими правилами в тій мірі, в якій не будуть порушуватися законні права і інтереси совєтських свідків;

в) з канадської сторони головуючи на таких переслуханнях буде представник канадського суду;

г) при одержанні показів свідків буде присутнім перекладач на вибір канадських представників;

г) процедура одержання зізнань буде перекладатися на англійську або французьку мову згідно з побажанням канадських представників;

д) протоколи таких переслухань, включаючи запитання і відповіді свідків, заперечення сторін і всі обговорення, будуть провадитися стенографом на вибір канадських представників;

е) такі переслухання будуть записуватися канадськими представниками на відеострічки;

є) прокуратура СССР буде надавати свідків для подачі ними зізнань, а також документи, протоколи та інші матеріяли, які стосуються справи;

ж) Міністерство юстиції Канади погоджується оплачувати всі витрати, зв'язані з запрошенням свідків для подачі зізнань.

Складено у Москві 30-го грудня 1987 року.

В СІМФЕРОПОЛІ ВІДБУЛАСЬ багатолюдна демонстрація кримських татар, які домагалися права для їхніх земляків повертатися у свої родинні сторони. Александер Подрабінек, видавець дисидентського неофіційного журналу „Експресс-хроніка", повідомив кореспондента Ройтерса, що понад 2.000 татарів прибули на демонстрацію, яка тривала три години і включала похід вулицями міста. Міліція заборонила їм однак відбути на центральній площі міста свій мітінг. Скріплені відділи міліції не втручались до демонстрантів, але дуже рішучо виступали проти тих, які порушували правила руху.

ЩЕ ПРО ДЕНЬ СВ. ОЛЬГИ У КЛІВЛЕНДІ

У дописі під повищим наголовком, надрукованім у ч. 52, через мій пропуск у машинописі, не згадано виступу Люби Боднар, яка вправно рецитувала присвячені св. Ользі поезії, вибрані з творів о. Василя Прийми, Романа Завадовича і Уляни Кравченко. — С. Кікта.

● РОЗШУКИ ●

ПОШУКУЮ
ФЕДОРА ЛУЦЕВИЧА СЕНИШИНА
родом з Урича. Вістку про нього прошу подати на адресу:
ANNA SENYSHYN
225 S. Rohlwing Rd. Apt. 512
Palatine, IL. 60067